

Raport o stanie gminy Grabica 2025

Spis treści

Wstęp	3
1. Charakterystyka gminy	4
1.1 Ogólna charakterystyka	4
1.2 Podział na jednostki pomocnicze.....	5
1.3 Profil gminy	9
1.4 Sytuacja społeczna	9
1.5 Sytuacja gospodarcza	11
2. Funkcjonowanie gminy.....	12
2.1 System oświaty	12
2.2 Żłobek: liczba, koszty związane z funkcjonowaniem, liczba dzieci.....	17
2.3 Gospodarka odpadami.....	18
2.4 Jednostki organizacyjne gminy: opis działań	20
2.4.1 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabicy.....	20
2.4.2 Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół.....	22
2.4.3 Gminna Biblioteka Publiczna w Grabicy.....	22
2.4.4 Jednostki oświatowe.....	23
2.5 Nieruchomości i gospodarowanie mieniem gminy.....	24
2.6 Przeprowadzone kontrole w gminie	32
2.7 Zadania z zakresu polityki społecznej	33
2.8 Obsługa mieszkańców	40
3. Sport, kultura, promocja	40
3.1 Opis działań w zakresie sportu, najważniejsze wydarzenia sportowe.....	40
3.2 Wydarzenia kulturalne na terenie gminy	40
3.3 Podjęte działania promocyjne i komunikacja społeczna z mieszkańcami	42
4. Finanse gminy	43
4.1 Dochody, wydatki, zadłużenie i wieloletnia prognoza finansowa	43
4.2 Pozyskane środki zewnętrzne	54
5. Infrastruktura i inwestycje.....	55
6. Działania samorządu w obszarze środowiska	56
7. Podsumowanie	58

1 Wstęp

Realizując obowiązek wynikający z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym Dz. U. 1990 Nr 16 poz. 95 ze zm. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) przedkładam Radzie Gminy Grabica raport o stanie gminy na podstawie danych z 2025 r. Niniejsze opracowanie zawiera szereg informacji o zrealizowanych i kontynuowanych zadaniach, które zaprezentowano w układzie tematycznym obejmującym funkcjonowanie naszej gminy w poszczególnych dziedzinach.

W początkowej części sprawozdania opisane zostały podstawowe informacje dotyczące charakterystyki gminy, w tym m.in. położenie i profil gminy oraz podział na jednostki pomocnicze. Wskazane zostały podstawowe dane dotyczące sytuacji społecznej i struktury demograficznej gminy oraz dane o pomocy społecznej i udzielonych świadczeniach. Poruszone zostały również kwestie związane z sytuacją gospodarczą (wskaźnik bezrobocia, dane o rynku pracy) oraz środowiskową (warunki środowiskowe, działania samorządu w obszarze środowiska).

Druga część raportu zawiera informacje dotyczące takich obszarów jak: system oświaty, gospodarka odpadami, jednostki organizacyjne gminy, nieruchomości i gospodarowanie mieniem gminy, przeprowadzone kontrole w gminie i opis ich wyników, zadania z zakresu polityki społecznej oraz obsługa mieszkańców.

Kolejny punkt dotyczy działań podjętych w obszarze sportu, kultury i promocji.

Czwarty rozdział merytoryczny opisuje sytuację finansową gminy i zmiany w budżecie, jakie uchwalono w trakcie 2025 r.

Ostatnia część merytoryczna dotyczy infrastruktury i inwestycji rozpoczętych oraz zakończonych w ubiegłym roku.

Raport kończy się podsumowaniem przeprowadzonych analiz.

Zakres raportu przedstawia najistotniejsze dziedziny z życia gminy w podziale na sfery, wskazując jednocześnie wieloaspektowość zjawisk oraz kierunków zmian zachodzących w Gminie Grabica. Głównym celem opracowania, poza realizacją obowiązku ustawowego, jest obiektywna prezentacja informacji, faktów oraz danych, w tym danych statystycznych oraz innych, pozyskanych i opracowanych dla potrzeb tego dokumentu.

Publikacja zawiera informacje pozwalające ocenić i przeanalizować zmiany zachodzące w naszym samorządzie. Ostateczna ocena zaprezentowanego tu raportu należy do Czytelników. Dokument to także podsumowanie działań podjętych i kontynuowanych w kolejnych latach, to materiał do dyskusji, ocen oraz wnioskowania, a w konsekwencji punkt wyjścia do aktywności samorządu i mieszkańców w najbliższej przyszłości.

1. Charakterystyka gminy

1.1. Ogólna charakterystyka

Położenie geograficzne

Gmina Grabica położona jest w centralnej części województwa łódzkiego, wchodzi w skład powiatu piotrkowskiego. W ramach powiatu piotrkowskiego graniczy z gminami: Wola Krzysztoporska, Moszczenica oraz Piotrkowem Trybunalskim. Gmina Grabica graniczy także z gminą Drużbice (powiat bełchatowski), gminą Dłutów (powiat pabianicki) oraz gminą Tuszyń (powiat łódzki wschodni).

Gmina leży w strukturze geologicznej zwanej Niecką Łódzką, która stanowi część Niziny Środkowopolskiej. Zachodnia i centralna część gminy obejmuje tereny zaliczane do Wysoczyzny Bełchatowskiej, zaś część południowo-wschodnia to Wysoczyzna Piotrkowska.

Przez wschodnią część gminy przebiega autostrada A1, a osią terytorium jest siedemnastokilometrowy odcinek drogi Piotrków Trybunalski – Łask. W bezpośrednim sąsiedztwie gminy przebiega droga krajowa nr 74, która łączy węzeł Wieluń na drodze ekspresowej S8 z przejściem granicznym z Ukrainą w Zosinie. Gmina graniczy również z drogą krajową nr 91.

Powierzchnia gminy wynosi 12 762 ha, tj. 128 km². Stanowi to ≈8,93% powierzchni powiatu piotrkowskiego oraz 0,7% powierzchni województwa łódzkiego.

Gminę zamieszkuje 6 122 osoby, a gęstość zaludnienia to 48 osób na 1 kilometr kwadratowy. Udział liczby mieszkańców gminy Grabica w liczbie ludności powiatu piotrkowskiego wynosi ≈6,67% oraz ≈0,25% populacji województwa łódzkiego.

Tabela 1 Dane liczbowe jednostek administracyjnych (stan na 2025 rok)¹

	Powierzchnia		Liczba ludności	
	w hektarach	w km ²	ogółem	na km ²
Gmina Grabica	12762	128	6122	48
Powiat piotrkowski	142832	1429	89132	63
Województwo łódzkie	1821898	18219	2328825	128

W 2025 roku Rada Gminy podjęła łącznie 56 uchwał na 9 sesjach. Liczba przyjętych uchwał oraz ich zakres merytoryczny prezentuje poniższa tabela.

Sesje Rady Gminy w 2025 roku:

- [Sesja Nr X z dnia 27 lutego 2025 roku](#) – 7 uchwał.
- [Sesja Nr XI z dnia 26 marca 2025 roku](#) – 11 uchwał.
- [Sesja Nr XII z dnia 30 kwietnia 2025 roku](#) – 4 uchwały.

¹ Dane liczbowe na podstawie tablic Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2025 roku

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/powierzchnia-i-ludnosc-w-przekroju-terytorialnym-w-2025-roku,7,21.html>

- [Sesja Nr XIII z dnia 27 maja 2025 roku](#) – 3 uchwały.
- [Sesja Nr XIV z dnia 25 czerwca 2025 roku](#) – 9 uchwał.
- [Sesja Nr XV z dnia 3 września 2025 roku](#) – 3 uchwały.
- [Sesja Nr XVI z dnia 22 października 2025 roku](#) – 7 uchwał.
- [Sesja Nr XVII z dnia 27 listopada 2025 roku](#) - 7 uchwał.
- [Sesja Nr XVIII z dnia 30 grudnia 2025 roku](#) – 5 uchwał.

Tabela 2 Uchwały Rady Gminy w 2025 roku

Zakres merytoryczny uchwał	Budżet	Ochrona Środowiska	Oświata	Polityka społeczna	Zagospodarowanie przestrzenne	Dotacje celowe / pomoc finansowa	Funkcjonowanie organów gminy	Jednostki pomocnicze	Dokumenty strategiczne	Podatki	Inne
Liczba podjętych uchwał	25	3	2	5	6	5	3	0	2	3	2

1.2. Podział na jednostki pomocnicze

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) w artykule 5.1. umożliwia gminie tworzenie jednostek pomocniczych: sołectw, dzielnic, osiedli. Jednostki pomocnicze tworzone są przez Radę Gminy w drodze uchwały.

O utworzeniu, połączeniu i podziale jednostek pomocniczych, zmianie ich granic oraz znoszeniu decyduje Rada. Jednostka może być utworzona z inicjatywy Rady bądź na wniosek mieszkańców, przy czym szczegółowe zasady zawarte są w Statucie Gminy (Dział IV – Jednostki pomocnicze gminy). Jednostki nie prowadzą własnej gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy.²

Jednostkami pomocniczymi gminy Grabica są sołectwa. Na terytorium gminy funkcjonuje ich trzydzieści. Działalność sołectw oparta jest o statuty, uchwalone na mocy uchwały Rady Gminy Grabica nr VII/58/99 z dnia 29 czerwca 1999 r. Zmiany w statutach podejmowane były na podstawie następujących uchwał:

Uchwała nr V/36/2003 Rady Gminy Grabica z dnia 31 marca 2003 r.,

Uchwała nr XXIV/168/2006 Rady Gminy Grabica z dnia 31 marca 2006 r.,

Uchwała nr VII/39/2011 Rady Gminy Grabica z dnia 29 czerwca 2011 r.

Uchwała nr XLVI/351/2023 Rady Gminy Grabica z dnia 30 listopada 2023 roku

² Uchwała Nr XXXIV/245/2018 Rady Gminy Grabica z dnia 17 października 2018 r. Statut Gminy Grabica

Tabela 3 Jednostki pomocnicze gminy Grabica – stan na 31.12.2025 r.

Lp.	Sołectwo	Sołtys	Obszar (miejscowości)
1.	Boryszów	Bożena Pełka	Boryszów
2.	Brzoza	Andrzej Pietraszczyk	Brzoza (bez nr 39, 41-43), Doły Brzeskie
3.	Cisowa	Przemysław Wocheń	Cisowa
4.	Dziewuliny	Ewa Maciaszczyk	Dziewuliny, Zosin
5.	Grabica	Elżbieta Woch	Grabica (bez nr 91-95)
6.	Gutów	Marlena Kudra	Gutów Mały, Gutów Duży
7.	Kafar	Janina Prochoń	Kafar, Wola Bykowska
8.	Kamocin	Anna Zeler	Kamocin
9.	Kamocinek	Iwona Piotrowska	Kamocinek
10.	Kobyłki	Anna Jasiniak - Kubera	Kobyłki
11.	Krzepczów	Mariusz Magdziarek	Krzepczów Stary, Krzepczów Nowy
12.	Lubanów	Zenon Remisz	Lubanów, Wola Kamocka, Grabica (nr 91-95)
13.	Lubonia	Ilona Kafar	Lubonia, Lutosławice Szlacheckie, Dziwle
14.	Lutosławice Rządowe	Paweł Jańczyk	Lutosławice Rządowe
15.	Majdany	Wojciech Borowski	Majdany, Bleszyn. Niwy Jutroszewskie
16.	Majków Folwark	Maciej Dukowski	Majków Folwark
17.	Majków Mały	Sylwester Barański	Majków Mały
18.	Majków Średni	Jacek Just	Majków Średni
19.	Olendry	Patryk Michalak	Olendry
20.	Ostrów	Jarosław Goszczyński	Ostrów
21.	Papieże	Szymon Bernacki	Papieże
22.	Polesie	Łukasz Woźniak	Polesie, Bąkowiec
23.	Rusociny	Jacek Ostrowski	Rusociny
24.	Szydłów	Ryszard Mroczkowski	Szydłów
25.	Szydłów-Kolonia	Włodzimierz Teodorczyk	Szydłów-Kolonia
26.	Twardosławice	Józef Pirek	Twardosławice, Szydłówka
27.	Zaborów	Zenon Adamus	Zaborów
28.	Żądto	Agnieszka Kasińska	Żądto
29.	Żeronie	Marek Jach	Żeronie, Kociołki, Maleniec
30.	Żychlin	Sylvia Samborska	Żychlin, Władysławów, Brzoza (nr 39, 41-43)

W raportowanym roku wydatki poniesione na rzecz funduszu sołectkiego w gminie Grabica wyniosły łącznie **836 295,67 zł**. Zestawienie wydatków poszczególnych jednostek pomocniczych ze wskazaniem zrealizowanych zadań zawiera poniższa tabela.

Tabela 4 Wydatki sołectw w 2025 roku

Sołectwo	Wydatki w 2025 roku (zł)	Zadania
Boryszów	44 943,38	1. Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Boryszów 2. Instalacja ogrzewania w świetlicy wiejskiej w miejscowości Boryszów

Brzoza	30 790,13	Zakup materiałów budowlanych na remont budynku gospodarczego z przeznaczeniem na świetlicę wiejską
Cisowa	25 564,07	1. Zakup wraz z montażem bramy ogrodzeniowej 2. Zakup materiałów do prac remontowych oraz doposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Cisowa 3. Piknik rodzinny
Dziewuliny	22 140,00	Urządzenie placu zabaw i siłowni zewnętrznej dla dzieci w miejscowości Dziewuliny
Grabica	39 351,91	1. Wymiana lamp oświetlenia ulicznego na terenie sołectwa Grabica 2. Doposażenie altany ogrodowej 3. Zakup grilla oraz kosy spalinowej 4. Piknik rodzinny 5. Utwardzenie terenu przy altanie ogrodowej
Kafar	3 349,76	1. Zakup roślinności na teren rekreacyjny w sołectwie Kafar 2. Oświetlenie terenu rekreacyjnego
Kamocin	49 236,93	1. Remont drogi na działce nr 185 obręb Lubanów 2. Remont oraz zakup materiałów do prac remontowych w świetlicy wiejskiej w Kamocinie
Kamocinek	22 923,00	Remont Domu Ludowego w Kamocinku
Krzepczów	33 505,75	1. Doposażenie altany ogrodowej 2. Piknik rodzinny 3. Utwardzenie terenu pod altanę ogrodową 4. Zakup traktora ogrodowego dla sołectwa Krzepczów
Kobyłki	23 968,70	Zakup materiałów do prac remontowych w świetlicy wiejskiej
Lubanów	36 429,80	1. Remont drogi na działce nr 185 obręb Lubanów 2. Wykonanie dokumentacji projektowej poszerzenia i utwardzenia pobocza drogi na terenie Sołectwa Lubanów 3. Zakup materiałów oraz doposażenie świetlicy wiejskiej 4. Piknik rodzinny
Lubonia	32 834,00	1. Zakup kruszywa na remont drogi na terenie Sołectwa Lubonia 2. Remont drogi na działce nr 185 obręb Lubanów
Lutosławice Rządowe	36 284,22	1. Remont drogi na działce nr 185 obręb Lubanów 2. Remont oraz zakup materiałów budowlanych do świetlicy wiejskiej 3. Piknik integracyjny 4. Zakup namiotu dla Sołectwa Lutosławice Rządowe

Majdany	19 264,18	1. Wymiana oświetlenia ulicznego na terenie Sołectwa Majdany 2. Zakup gabloty wolnostojącej
Majków Folwark	30 515,00	1. Wytyczenie oraz zakup kruszywa na drogę na terenie sołectwa Majków – Folwark 2. Zamontowanie lamp oświetlenia ulicznego na terenie sołectwa Majków - Folwark
Majków Mały	30 470,31	Remont budynku komunalnego w Majkowie Małym
Majków Średni	26 850,00	Remont świetlicy wiejskiej w Majkowie Średnim
Olendry	19 650,62	1. Piknik rodzinny 2. Zakup infrastruktury piknikowej na potrzeby przedsięwzięć służących społeczności Sołectwa Olendry
Ostrów	28 350,00	1. Zakup i montaż systemu selektywnego alarmowania 2. Remont świetlicy wiejskiej w Ostrowie
Papieże	27 992,61	Remont oraz zakup materiałów do prac remontowych w świetlicy wiejskiej w miejscowości Papieże
Polesie	31 318,60	1. Zakup materiałów do prac remontowych w budynku komunalnym w miejscowości Polesie 2. Zakup traktora ogrodowego wraz z osprzętem
Rusociny	27 500,00	Utwardzenie placu przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Rusociny
Szydłów	25 000,00	1. Wymiana lamp oświetlenia ulicznego na terenie sołectwa Szydłów 2. Remont oraz doposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Szydłów - Kolonia
Szydłów – Kolonia	36 465,00	1. Remont oraz doposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Szydłów - Kolonia 2. Zakup roślin na plac przy świetlicy wiejskiej
Twardosławice	37 697,45	1. Zakup traktora ogrodowego oraz kosi spalinowej 2. Oświetlenie terenu rekreacyjnego na terenie sołectwa Twardosławice 3. Rozbudowa terenu rekreacyjnego na terenie sołectwa Twardosławice 4. Zakup odkurzacza do liści
Zaborów	24 175,01	1. Zakup materiałów do prac remontowych w świetlicy wiejskiej 2. Utwardzenie terenu przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Zaborów 3. Piknik rodzinny
Żądło	20 412,53	1. Zakup gabloty wolnostojącej 2. Zakup materiałów do prac remontowych oraz doposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Żądło
Żeronie	24 956,18	1. Zakup kruszywa na remont dróg 2. Zakup gabloty wolnostojącej

Żychlin	24 355,93	1. Remont drogi na działce nr 185 obręb Lubanów 2. Piknik rodzinny 3. Zakup infrastruktury piknikowej na potrzeby przedsięwzięć służących społeczności Sołectwa Żychlin
---------	-----------	---

1.3. Profil gminy

Gmina Grabica jest gminą rolniczą, charakteryzuje się wysoką produkcją trzody chlewnej. W 2025 roku rozpowszechniano materiały informacyjne dotyczące rolnictwa w tym chorób zakaźnych zwierząt np. Afrykańskiego pomoru świń. Ośrodek Doradztwa Rolniczego zapewnił pomoc rolnikom w wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednio.

Struktura wydatków poniesionych w 2025 roku na rzecz rolnictwa zawarta jest w poniższej tabeli.

Tabela 5 Wydatki w 2025 roku – rolnictwo i łowiectwo

Rodzaj wydatku	Kwota
Wynagrodzenia osobowe	25 000,00
Składki na ubezpieczenie społeczne	4 232,50
Składki na Fundusz Pracy	403,76
Zakup materiałów	629,10
Zakup usług	702,99
Opłaty – akcyza dla rolników	1 556 405,37
Fundusz dyspozycyjny	159,75
Łącznie	1 587 533,47

1.4. Sytuacja społeczna

Struktura demograficzna gminy

Na terenie gminy Grabica według stanu na dzień 31.12.2025 r. zameldowanych na pobyt stały i czasowy było 6122 osoby, w tym 3037 mężczyzn oraz 3085 kobiet.

Strukturę wiekową mieszkańców zawiera poniższa tabela.

Tabela 6 Struktura wiekowa mieszkańców gminy w 2025 r.

Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców		
0-4 lata	302		
5-9 lat	399	W wieku przedprodukcyjnym	1283
10-14 lat	373	W wieku produkcyjnym	3656
15-19 lat	344	Kobiety 1679	Mężczyźni 1977
20-24 lata	310	W wieku poprodukcyjnym	1183
25-29 lat	399	Kobiety 776	Mężczyźni 407

30-34 lata	423
35-39 lat	458
40-44 lata	453
45-49 lat	482
50-54 lata	415
55-59 lat	341
60-64 lata	333
65-69 lat	355
70-74 lata	308
75-79 lat	212
80-84 lata	101
85 lat i więcej	114

W 2025 r. na terenie gminy Grabica odnotowano 66 urodzeń w tym 30 dziewczynek i 36 chłopców. Nastąpiło 60 zgonów, z czego 29 stanowią mężczyźni i 31 kobiety. W związku z tym wartość przyrostu naturalnego w 2025 r. wyniosła +6.

Trendy demograficzne

Porównanie zmian w strukturze demograficznej.

Tabela 7 Saldo migracji na przestrzeni 2024 – 2025 r.

	2024 r.	2025 r.	Saldo
Liczba mieszkańców Gminy	6118	6122	+ 4 os
Liczba mężczyzn	3026	3037	+ 11 os.
Liczba kobiet	3092	3085	- 7 os.
Mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	1292	1283	- 9 os.
Mieszkańców w wieku produkcyjnym	3648	3656	+ 8os.
Mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	1178	1183	+ 5 os.

Tabela 8 Porównanie zmian w strukturze demograficznej na przestrzeni lat 2021-2025

	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Liczba mieszkańców	6157	6093	6102	6118	6122
Liczba mężczyzn	3081	3039	3033	3026	3037
Liczba kobiet	3076	3054	3069	3092	3085
Mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	1331	1307	1303	1292	1283
Mieszkańców w wieku produkcyjnym	3691	3653	3632	3648	3656
Mieszkańców w wieku poprodukcyjnym	1135	1133	1167	1178	1183

1.5. Sytuacja gospodarcza: wskaźnik bezrobocia, trendy, dane o rynku pracy

Zgodnie ze Strategią Rozwoju Gminy Grabica na lata 2023 - 2030, samorząd prowadzi aktywną politykę gospodarczą, zgodnie ze wskazanymi kierunkami interwencji. Jednym z większych problemów zdiagnozowanych na etapie przygotowania dokumentu był poziom bezrobocia i niepełnosprawność. Jednakże, zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, od 2023 r. wskaźnik ten utrzymuje się na podobnym poziomie. W roku 2024 stopa bezrobocia wyniosła 1,4% i była na tym samym poziomie co w roku 2023. W 2025 r. stopa bezrobocia nieco wzrosła i wyniosła 2,1 %. Wynik ten jest niższy od średniej dla powiatu piotrkowskiego (7%), województwa (6,7%) i średniej dla całej Polski (5,7%).

Dynamikę tego procesu pokazują również dane dotyczące bezwzględnej liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne, które prezentuje poniższa tabela.

Tabela 9 Liczba osób bezrobotnych w gminie Grabica

Miara	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet	Liczba bezrobotnych do 25 roku życia	Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia	Liczba długotrwale bezrobotnych
Gmina Grabica grudzień 2024	89	46	10	0	42
Gmina Grabica grudzień 2025	126	71	31	11	38
Zmiana	+37	+25	+21	+11	-4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Piotrkowie Trybunalskim

Powyższe wyniki wskazują na polepszenie sytuacji na rynku pracy w kategorii długotrwale bezrobotnych.

Według danych GUS na terenie gminy Grabica w 2025 r. zarejestrowanych było 655 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 476 podmioty stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Wśród podmiotów stanowiących osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej znajduje się 30 spółdzielni i 41 spółek handlowych.

W ubiegłym roku wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Grabica: 144 deklaroowało jako rodzaj prowadzonej działalności - handel hurtowy i detaliczny oraz naprawę pojazdów samochodowych, włączając motocykle; 87 podmiotów – budownictwo; 53 - podmioty - transport i gospodarkę magazynową; 45 podmiotów - przetwórstwo przemysłowe, natomiast 35 podmiotów - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. Odnotowano niewielką przewagę podmiotów wyrejestrowanych (28) w stosunku do nowo zarejestrowanych (26).

2. Funkcjonowanie gminy

2.1 System oświaty: liczba szkół, koszty związane z oświatą, liczba dzieci szkolnych, podstawowe wskaźniki w obszarze edukacji

W raportowanym 2025 roku na terenie gminy Grabica funkcjonowało sześć placówek oświatowych publicznych i dwie jednostki niepubliczne.

Placówki publiczne:

- Szkoła Podstawowa im. Janiny Porazińskiej w Boryszowie,
- Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Brzozie,
- Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Szydłowie,
- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Woli Kamockiej,
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Władysława Stanisława Reymonta w Szydłowie
- Gminne Przedszkole im. Misia Uszatka w Grabicy

Placówki niepubliczne:

- Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Akademia Maluszka” w Brzozie (do 31.08.2025)
- Niepubliczne Przedszkole „Akademia Maluszka” w Brzozie (od 01.09.2025)
- Niepubliczne Przedszkole „Poziomka” w Szydłowie.

Liczbę dzieci w placówkach oświatowych na terenie gminy Grabica zawierają poniższe tabele.

Tabela 10 Uczniowie i słuchacze Zespołu Szkół Ponadpodstawowych Centrum Kształcenia Ustawicznego w Szydłowie

Szkoly dzienne		
Klasa	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Technikum		
I	1	16
II	1	16
III	1	16
IV	1	16
V	1	20
Razem	5	84
Kwalifikacyjne kursy zawodowe		
	4	191

Ogółem do oddziałów przedszkolnych, przedszkoli i punktów przedszkolnych w 2025 roku uczęszczało 227 dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat.

Tabela 11 Dzieci w wychowaniu przedszkolnym

Typ placówki	Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba dzieci
Oddziały przedszkolne w szkole podstawowej	4	4	69
Przedszkola publiczne	1	3	68
Przedszkola niepubliczne do 31.08.2025	1	3	66
Przedszkola niepubliczne od 01.09.2025	2	5	84
Punkt przedszkolny do 31.08.2025	1	1	24

Na terenie gminy funkcjonowały cztery oddziały przedszkolne w: Szkole Podstawowej im. J. Porazińskiej w Boryszowie (22 dzieci), Szkole Podstawowej im. A. Mickiewicza w Brzozie (14 dzieci), Szkole Podstawowej im. W. Witosa w Szydłowie (21 dzieci) oraz Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Woli Kamockiej (12 dzieci). Na terenie gminy funkcjonowały dwa przedszkola: Gminne Przedszkole im. Misia Uszatka w Grabicy i Niepubliczne Przedszkole „Poziomka” w Szydłowie. Dodatkowo funkcjonował jeden niepubliczny punkt przedszkolny – Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Akademia Maluszka” w Brzozie, który od 1 września 2025 roku przekształcił się w Niepubliczne Przedszkole „Akademia Maluszka” w Brzozie.

Tabela 12 Dzieci w szkołach podstawowych

Typ i nazwa placówki	Liczba oddziałów (szkoła+oddział przedszkolny)	Liczba uczniów
Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza w Brzozie	8+1	112 + 14
Szkoła Podstawowa im. W. Witosa w Szydłowie	9+1	169 + 21
Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Woli Kamockiej	8+1	118 + 12
Szkoła Podstawowa im. J. Porazińskiej w Boryszowie	8+1	150 + 22
Łącznie w szkołach podstawowych		618

W roku 2025 do placówek oświatowych – szkół podstawowych na terenie gminy Grabica uczęszczało łącznie 549 uczniów. Strukturę uczniów w klasach w poszczególnych szkołach zawiera poniższa tabela.

Tabela 13 Liczebność oddziałów w szkołach podstawowych

Placówka oświatowa	„0”	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza w Brzozie	14	17	15	11	13	14	15	16	11
Szkoła Podstawowa im. W. Witosa w Szydłowie	21	25	27	20	22	16	18	22	19
Szkoła podstawowa im. H. Sienkiewicza w Woli Kamockiej	12	13	13	16	15	16	16	14	15
Szkoła Podstawowa im. J. Porazińskiej w Boryszowie	22	21	17	17	19	21	24	16	15

Koszty związane z utrzymaniem i prowadzeniem szkoły ponadpodstawowej na terenie gminy Grabica wyniosły w 2025 roku 3 098 930 zł, w wydatkach tych zawarte są zarówno koszty osobowe, jak i związane z eksploatacją obiektów szkolnych.

Koszty związane z utrzymaniem i prowadzeniem szkół podstawowych na terenie gminy Grabica wyniosły w 2025 roku 13 357 417 zł, w wydatkach tych zawarte są zarówno koszty osobowe, jak i związane z eksploatacją obiektów szkolnych.

Tabela 14 Wydatki na oświatę w 2025 – szkoły podstawowe

Placówka oświatowa	Kwota w zł
Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza w Brzozie	3 385 497
Szkoła Podstawowa im. W. Witosa w Szydłowie	3 432 204
Szkoła podstawowa im. H. Sienkiewicza w Woli Kamockiej	3 130 541
Szkoła Podstawowa im. J. Porazińskiej w Boryszowie	3 409 175
Szkoły Podstawowe – ogółem wydatki poniesione w 2025 r.	13 357 417

Koszty związane z utrzymaniem i prowadzeniem Gminnego Przedszkola im. Misia Uszatka w Grabicy wyniosły w 2025 roku 1 479 106 zł, w wydatkach tych zawarte są zarówno koszty osobowe, jak i związane z eksploatacją budynku przedszkola.

Gmina Grabica w 2025 roku dotowała Niepubliczne Przedszkole „Poziomka” w Szydłowie i Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Akademia Maluszka” w Brzozie.

Zestawienie wydatków na poczet funkcjonowania punktu przedszkolnego i przedszkoli zawiera poniższa tabela.

Tabela 15 Wydatki na oświatę w 2025 roku – jednostki niepubliczne

	Kwota (ogółem w zł)
Dotacja na prowadzenie Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Akademia Maluszka” w Brzozie	305 935
Dotacja na prowadzenie Niepublicznego Przedszkola „Akademia Maluszka” w Brzozie	174 061
Dotacja na prowadzenie Niepublicznego Przedszkola „Poziomka” w Szydłowie	1 033 959
Ogółem wydatki poniesione w 2025 r.	1 513 955

Dodatkowo w 2025 roku gmina Grabica realizowała wydatki związane ze zwrotem kosztów dotacji na dzieci zamieszkałe na terenie gminy, uczęszczające do placówek przedszkolnych (publicznych, niepublicznych, innych form wychowania przedszkolnego i oddziałów przedszkolnych) zlokalizowanych poza terenem gminy. Koszty poniesione z tego tytułu wyniosły w raportowanym roku 421 664 zł.

Zadanie własne gminy, związane z zapewnieniem uczniom dowozu do szkół oraz opieki nad nimi podczas podróży, realizowane było w raportowanym roku w gminie Grabica poprzez dowożenie uczniów do czterech szkół podstawowych oraz klas zerowych, na pięciu trasach o łącznej długości 487 km. Usługą dowożenia do placówek oświatowych objętych było 491 uczniów. Dodatkowo gmina w raportowanym roku organizowała i finansowała dowożenie dziesięciu uczniów niepełnosprawnych do placówek kształcenia specjalnego, zlokalizowanych na terenie Piotrkowa Trybunalskiego, oraz dokonywała zwrotu kosztów dowozu siedmiu uczniów do oddziałów specjalnych w Piotrkowie Trybunalskim. Koszty związane z dowożeniem uczniów wyniosły w 2025 roku 762 116 zł.

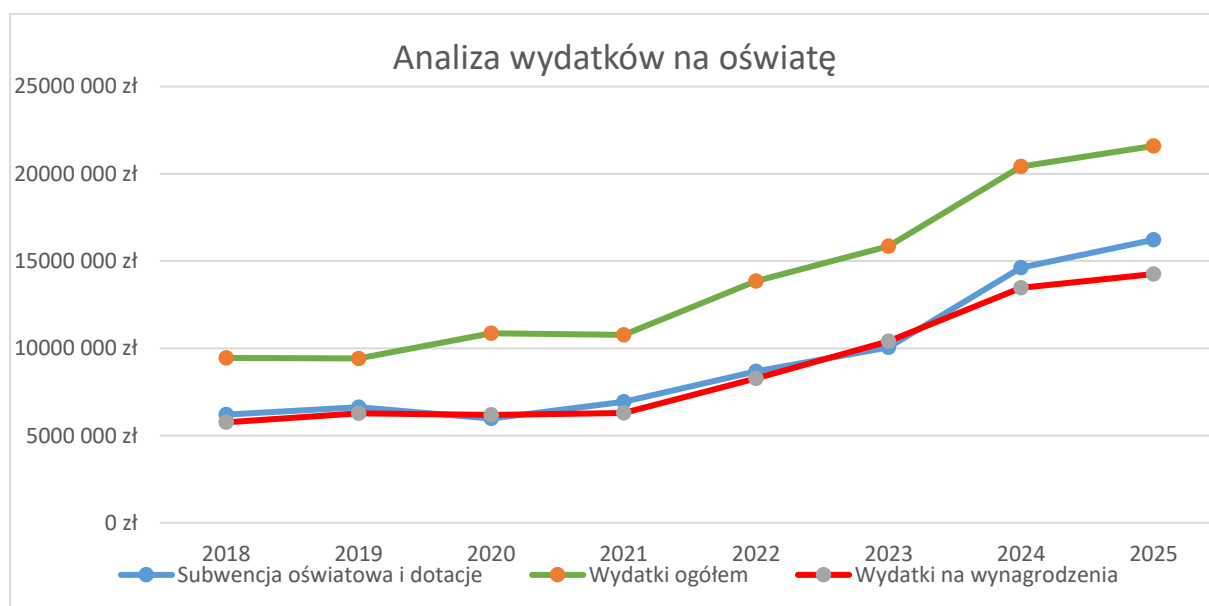
W ramach dokształcania nauczycieli oraz podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych wyodrębnione zostały w budżecie gminy środki z przeznaczeniem ich na dofinansowanie studiów podyplomowych, kursów kwalifikacyjnych, szkoleń i warsztatów metodycznych dla nauczycieli. W 2025 roku na ten cel wydatkowano 38 751 zł.

Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych zawarta jest w poniższej tabeli.

Tabela 16 Struktura zatrudnienia nauczycieli w placówkach oświatowych w 2025 roku

Zatrudnienie	Stopień awansu zawodowego			
	ogółem	bez stopnia i początkujący	mianowani	dypłomowani
Liczba osób	137	31	19	87
Liczba etatów	90,56	19,28	13,12	58,16

Analiza wydatków szkół i placówek oświatowych w Gminie Grabica w latach 2018 – 2025

Analiza wydatków szkół i placówek oświatowych w Gminie Grabica

Rok	Subwencja oświatowa i dotacje	Wydatki ogółem	Wydatki na wynagrodzenia
2018	6 197 201 zł	9 449 265 zł	5 760 862 zł
2019	6 629 595 zł	9 423 011 zł	6 268 408 zł
2020	5 975 841 zł	10 871 354 zł	6 177 089 zł
2021	6 936 413 zł	10 773 281 zł	6 287 814 zł
2022	8 683 584 zł	13 855 789 zł	8 283 301 zł
2023	10 053 682 zł	15 849 496 zł	10 408 393 zł
2024	14 624 776 zł	20 422 485 zł	13 463 726 zł
2025	16 220 727 zł	21 597 097 zł	14 257 290 zł

Egzaminy–wyniki

Egzamin ósmoklasisty w roku szkolnym 2024/2025 odbył się w dniach 13 – 15 maja 2025 r. Jest to egzamin obowiązkowy. Egzamin ósmoklasisty jest przeprowadzany w formie pisemnej i obejmuje trzy przedmioty obowiązkowe, tj. język polski, matematykę i język obcy nowożytny. W arkuszu egzaminacyjnym z każdego przedmiotu znajdowały się zarówno zadania zamknięte, jak i zadania otwarte. Do egzaminu ósmoklasisty w 2025 r. na terenie Gminy Grabica przystąpiło 52 uczniów. Natomiast 5 uczniów było zwolnionych z egzaminu.

Wyniki procentowe egzaminu dla Gminy Grabica obliczone jako średni wynik czterech szkół podstawowych: SP w Boryszowie, Brzozie, Szydłowie i Woli Kamockiej nie odbiegają od wyników uzyskanych przez uczniów szkół powiatu i województwa.

Spośród szkół podstawowych w Gminie Grabica na najwyższym miejscu plasuje się SP w Szydłowie uzyskując najlepszy wynik z języka angielskiego. Najlepszy wynik z języka polskiego uzyskali uczniowie SP w Woli Kamockiej a z matematyki uczniowie SP w Brzozie.

Tabela 17 Zestawienie wyników egzaminu ósmoklasisty w 2025r.

Wyszczególnienie	j. polski	matematyka	j. angielski	wyniki w %	
				Liczba uczniów zdających	Liczba uczniów zwolnionych
Średnia w kraju	64	50	70		
Średnia województwo łódzkie	62	50	69		
Powiat piotrkowski	62	50	64		
Gmina Grabica	68	62	65		
SP w Boryszowie	66	54	55	14	2
miejsce w gminie	3	4	3		
SP w Brzozie	64	67	47	6	1
miejsce w gminie	4	1	4		
SP w Szydłowie	68	65	77	17	1
miejsce w gminie	2	2	1		
SP w Woli Kamockiej	72	62	69	15	1
miejsce w gminie	1	3	2		

Egzamin maturalny w 2025 r. - absolwent obowiązkowo przystępuje do:

- dwóch egzaminów w części ustnej, tj.
 - egzaminu z języka polskiego (bez określania poziomu)
 - egzaminu z języka obcego nowożytnego (bez określania poziomu)
- oraz czterech egzaminów w części pisemnej, tj.
 - egzaminu z języka polskiego (na poziomie podstawowym)
 - egzaminu z matematyki (na poziomie podstawowym)
 - egzaminu z języka obcego nowożytnego (na poziomie podstawowym)
 - egzaminu z wybranego przedmiotu dodatkowego (na poziomie rozszerzonym).

Do egzaminu maturalnego w maju 2025 roku przystąpiło 7 absolwentów Technikum w Szydłowie. Świadectwo maturalne otrzymało 2 absolwentów.

Tabela 18 Zestawienie wyników egzaminu maturalnego w Technikum w Szydłowie

Przedmiot	Przystąpiło do matury	zdało	% zdawalności
język polski	7	2	28,57
język angielski	7	4	50,00
matematyka	7	4	50,00
Język polski ustny	7	7	100,00
Język angielski ustny	7	6	88,00

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie odbywa się w dwóch sesjach: styczeń-luty i czerwiec-lipiec. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie składa się z części pisemnej i praktycznej. Część pisemna jest przeprowadzana w formie testu pisemnego i trwa 60 minut. Część praktyczna jest przeprowadzana w formie zadania praktycznego. Aby zdać egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie uczeń musi uzyskać:

- z części pisemnej co najmniej 50% punktów możliwych do uzyskania
- z części praktycznej co najmniej 75 % punktów możliwych do uzyskania.

W 2025 roku do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przystąpiło 43 uczniów z technikum, na kwalifikacyjnym kursie zawodowym przystąpiło 87 słuchaczy. Wyniki egzaminów przedstawiono w poniższych tabelach:

Tabela 19 Zestawienie wyników egzaminu potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w Technikum w Szydłowie

Zawód – kwalifikacja	Przystąpiło	Zdało	Zdawalność
technik pojazdów samochodowych – MOT.05	7	7	100,00%
technik pojazdów samochodowych – MOT.06	9	1	11,11%
technik rolnik – ROL.04	4	3	75,00%
technik rolnik – ROL.10	7	5	71,43
technik informatyk – INF.02	5	5	100%
technik żywienia i usług gastronomicznych – HGT.02	4	4	100%
technik żywienia i usług gastronomicznych – HGT.12	7	5	71,42%

Tabela 20 Zestawienie wyników egzaminu potwierdzający kwalifikacje w zawodzie na kursach zawodowych w Szydłowie

Zawód – kwalifikacja	Przystąpiło	Zdało	Zdawalność
rolnik – ROL.04	62	57	91,93%
technik rolnik – ROL.10	25	5	20,00%

2.2 Żłobek: liczba, koszty związane z funkcjonowaniem, liczba dzieci

W raportowanym 2025 roku na terenie gminy Grabica funkcjonował jeden żłobek. Gminny Żłobek im. Misia Uszatka w Grabicy rozpoczął działalność w październiku 2023 roku.

Podstawowym celem żłobka jest organizowanie i prowadzenie działalności opiekuńczej, zdrowotnej, wychowawczej oraz edukacyjnej, wspomagającej wyrównywanie szans rozwoju dzieci w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do 3 lat.

W 2025 r. na realizację zadania Gmina Grabica wydatkowała 705 998 zł. Na kwotę wydatków bieżących składają się wynagrodzenia pracowników, zakup wyposażenia, wyżywienie i koszty związane z utrzymaniem budynku.

Tabela 21 Liczba dzieci uczęszczających do żłobka w 2025 roku

L.p.	Miesiąc	Liczba dzieci
1.	Styczeń	27
2.	Luty	27
3.	Marzec	27
4.	Kwiecień	27
5.	Maj	27
6.	Czerwiec	27
7.	Lipiec	27
8.	Sierpień	27
9.	Wrzesień	28
10.	Październik	28
11.	Listopad	28
12.	Grudzień	28

W Gminnym Żłobku w Grabicy w 2025 roku przeciętne zatrudnienie wynosiło 11 osób (liczba etatów 5,44), w tym 5 osób (3,66 etatów) na stanowisku opiekunka dziecięca.

Opłaty w żłobku:

1. Miesięczna opłata za pobyt do 10 godzin – 1350,00 zł;
2. Dodatkowa opłata za wydłużony wymiar opieki powyżej 10 godzin dziennie – 30,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę;
3. Stawka żywieniowa – 20,00 zł za każdy dzień pobytu dziecka w przedszkolu.
4. Zwalnia się o 30% z opłaty miesięcznej za drugie i każde następne dziecko w rodzinie uczęszczające do żłobka.

2.3 Gospodarka odpadami: system gospodarowania odpadami, dane ilościowe dotyczące odpadów w gminie, koszty systemu gospodarowania odpadami

Podmiotem odpowiedzialnym za organizację i funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami jest gmina. Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych odbywa się w zamian za uiszczaną przez właścicieli nieruchomości opłatę.

Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych do 30.06.2025 r. realizował Zakład Usług Komunalnych „HAK” Stanisław Burczyński w Piotrkowie Trybunalskim. Od 1 lipca 2025 r. usługą tą zajmował się Zakład Usług Komunalnych „Hak” Sp. z o.o. ul. Wolska 6, 97-300 Piotrków Trybunalski. Firma wyłoniona w wyniku przetargu odpowiedzialna była za odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, w tym obsługę Gminnego Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Grabicy.

W raportowanym roku zmieszane odpady komunalne, bioodpady oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania przekazywane były do: FCC Śląsk Sp. z o.o. w Zabrze, Zakładu Gospodarowania Odpadami GAĆ Sp. z o.o. w miejscowości Gać, ZUO International Sp. z o.o. w Kunowicach, PGK OPOCZNO Sp. z o.o. Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Różanna, EKO-REGION Sp. z o.o. Instalacja w miejscowości Dylów, PGK RADOMSKO Sp. z o.o. Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Płoszowie, ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. Zakładu w m. Pukinin, ALTVATER Piła Sp. z o.o. w m. Kłoda, gm. Szydłowo, EKO-REGION Sp. z o.o.

Instalacja w m. Julków, Eko-Mysł Sp. z o.o Instalacja w m. Dalsze gm. Myślibórz, PreZero Recycling Zachód Sp. z o.o. w m. Piotrowo Pierwsze gm. Czempiń, Veno Transport Sp. z o.o. w m. Błogie Szlacheckie, gm. Mniszków. W 2025 roku w ramach systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Grabica odbierano bezpośrednio z nieruchomości odpady:

- segregowane z podziałem na: papier i tekturę; opakowania wielomateriałowe, tworzywa sztuczne i metale; szkło; odpady komunalne ulegające biodegradacji,
- niesegregowane odpady komunalne.

Na terenie gminy Grabica funkcjonuje Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy gminy we własnym zakresie mogli dostarczać pozostałe rodzaje odpadów komunalnych. Przeważająca liczba właścicieli nieruchomości prowadziła przydomowe kompostowniki, dzięki czemu odpady ulegające biodegradacji i odpady zielone były kompostowane i nie musiały być odbierane z ich nieruchomości.

Przeprowadzono akcję „Sprzątanie Świata”, w której uczestniczyli uczniowie ze wszystkich szkół z terenu gminy Grabica.

Koszty związane z odbiorem i gospodarowaniem odpadów komunalnych w gminie Grabica, oparte o przedkładane przez wykonawcę usługi faktury, wyniosły w 2025 roku 1 172 410,36 zł.

Koszty wynikające z realizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22 Gospodarka odpadami – wydatki w 2025 r.

Kategoria wydatków	Kwota (w zł)
Wynagrodzenia osobowe	77 761,73
Wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne	38 311,00
Składki na ubezpieczenie społeczne	13 363,40
Różne opłaty i składki	32,35
Gospodarka odpadami – zakup usług	1 232 285,56
Odpis za Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	2 723,40
Fundusz dyspozycyjny	1 184,00
łącznie	1 365 661,44

W raportowanym roku (zgodnie ze stanem z 31.12.2025 r.) w gminie Grabica obowiązywało 1691 deklaracji o wysokości opłaty za zagospodarowanie odpadami komunalnymi. 5798 mieszkańców zbierało odpady komunalne w sposób selektywny. 5682 mieszkańców gromadziło biodegradowalne odpady komunalne w przydomowych kompostownikach.

W raportowanym roku nie odnotowano konieczności wydania przez Wójta decyzji administracyjnej wobec właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy dot. odpadów.

Ilość zebranych odpadów komunalnych w 2025 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23 Ilość odpadów zebranych w 2025 roku

Rodzaj odpadu	Masa odpadu [Mg]
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	742,23
Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	114,16
Opakowania z papieru i tektury	32,71
Opakowania z tworzyw sztucznych	10,53
Zmieszane odpady opakowaniowe	187,19
Opakowania ze szkła	121,39
Odpady ulegające biodegradacji	50,28
Tekstylia	5,52
Odpady wielkogabarytowe	47,78
Zużyte opony	14,4
Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	41,6
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	6,46
Baterie i akumulatory	0,105
Razem	1374,35

W raportowanym roku gmina Grabica osiągnęła wymagane poziomy recyklingu, które wynosiły:

- za rok 2025 gminy były zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 55 % wagowo. Gmina Grabica uzyskała poziom 56,02 %, czyli obowiązkowy poziom został osiągnięty,
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. wyniósł 7,35 % przy wymaganym poziomie poniżej 35%.

2.4 Jednostki organizacyjne gminy: opis działań

W raportowanym roku Wójt wydał zarządzenie określające cele i zadania, stojące przez Urzędem Gminy oraz jednostkami organizacyjnymi.

2.4.1 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabicy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabicy jest jednostką organizacyjną gminy, funkcjonującą na zasadach jednostki budżetowej. Nadzór nad jednostką sprawuje Wójt Gminy Grabica, zaś za nadzór merytoryczny nad działalnością Ośrodka odpowiedzialny jest Wydział Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

Podstawowe zadania, które Ośrodek realizuje w ramach swojej działalności, zawarte są w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabicy oraz Regulaminie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabicy. Do zadań tych należą w szczególności:

- analiza i ocena potrzeb mieszkańców gminy w zakresie pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń pieniężnych,
- organizowanie i udzielanie świadczeń w zakresie pomocy rzeczowej oraz usług opiekuńczych,
- prowadzenie poradnictwa specjalistycznego,
- pracy socjalnej,
- koordynacja działań na terenie gminy na rzecz zaspokajania potrzeb osób i rodzin wymagających pomocy,
- pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin,
- współpraca z właściwą komisją Rady Gminy oraz samorządami mieszkańców wsi w sprawach rozpoznania potrzeb mieszkańców i organizacji sposobu ich zaspokajania,
- realizacja zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

W raportowanym roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabicy zatrudniał łącznie 7 osób. Struktura zatrudnienia z wyszczególnieniem stanowisk jest następująca: jedna osoba zatrudniona na stanowisku kierownika jednostki, jedna osoba na stanowisku Główny księgowy, trzy osoby zatrudnione na stanowiskach pracowników socjalnych, jedna osoba na stanowisku Opiekun środowiskowy, jedna osoba zatrudniona na stanowisku podinspektora do spraw świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2025 roku podstawowym narzędziem wykorzystywanym do pracy i realizacji zadań był wywiad środowiskowy przeprowadzany w miejscu zamieszkania osoby zainteresowanej. GOPS przeprowadza wywiady o dobrowolną alimentację na rzecz osób czy rodzin ubiegających się o udzielenie pomocy, dla innych instytucji oraz co sześć miesięcy przeprowadzana jest aktualizacja wywiadów u osób czy rodzin korzystających ze stałych świadczeń pomocy społecznej.

Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej działa Zespół Interdyscyplinarny, który realizuje zadania związane z przeciwdziałaniem problemowi przemocy. Dodatkowo, co dwa tygodnie w Gminnym Centrum Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kamocinie mieszkańcy mają możliwość skorzystania z bezpłatnej pomocy w formie porad specjalisty. Pomoc ta kierowana jest w szczególności do osób zmagających się z uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych.

W raportowanym roku mieszkańcy gminy Grabica korzystali z następujących form pomocy:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy,
- specjalny zasiłek celowy.

W 2025 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował zapisy i postanowienia następujących ustaw:

- ustawa o pomocy społecznej

- ustawa o świadczeniach rodzinnych
- ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ustawa o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej
- ustawa prawo ochrony środowiska
- ustawa o dodatku osłonowym

2.4.2 Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół

Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Grabicy utworzony został na mocy uchwały nr XII/58/95 Rady Gminy Grabica z dnia 28 grudnia 1995 roku i funkcjonuje na terenie gminy Grabica od 1 stycznia 1996 roku.

Jednostka funkcjonuje na podstawie Statutu, przyjętego jako załącznik do wyżej wymienionej uchwały, zmienianego na mocy uchwał Rady Gminy Grabica.

Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Grabicy jest jednostką budżetową, której działalność finansowana jest ze środków budżetu gminy. Jednostka prowadzi gospodarkę finansową placówek oraz własną.

Podstawowym celem funkcjonowania GZEAS jest wykonywanie w imieniu Gminy Grabica zadań wynikających z ustawy o systemie oświaty, polegających na zapewnieniu samorządowym placówkom oświatowym obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej. GZEAS pełni rolę centrum usług wspólnych dla jednostek oświatowych prowadzonych przez Gminę Grabica.

W raportowanym roku w Gminnym Zespole Ekonomiczno-Administracyjnym Szkół w Grabicy zatrudnionych było sześć osób. Jednostka prowadziła kompleksową obsługę finansowo-księgową czterech szkół podstawowych, Zespołu Szkół Ponadpodstawowych CKU w Szydłowie, przedszkola i żłobka w Grabicy. Dodatkowo GZEAS jest administratorem funduszu świadczeń socjalnych wszystkich placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Grabica oraz emerytowanych pracowników szkół.

Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół, z upoważnienia Rady Gminy, prowadzi indywidualne sprawy z zakresu dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników. GZEAS organizuje dowożenie uczniów do szkół i prowadzi zbiorowe zaopatrzenie w olej opałowy szkoły.

2.4.3 Gminna Biblioteka Publiczna w Grabicy

Gminna Biblioteka Publiczna utworzona została 1 stycznia 2008 roku, na mocy uchwały nr VIII/49/2007 z dnia 26 listopada 2007 roku. Jednostka funkcjonuje na podstawie Statutu.

Siedzibą GBP jest miejscowość Grabica, a swoją działalnością jednostka obejmuje teren całej gminy. Nadzór merytoryczny nad Biblioteką pełni Miejska Biblioteka Publiczna w Piotrkowie Trybunalskim, pełniąc zadania biblioteki powiatowej dla powiatu piotrkowskiego.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy:

- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących gminy oraz zaspokajanie potrzeb informacyjnych, edukacyjnych i samokształceniowych,

- udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz, prowadzenie wymiany międzybibliotecznej,
- rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych społeczeństwa, popularyzacja czytelnictwa oraz upowszechnianie dorobku kulturalnego i gospodarczego gminy,
- prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej na terenie gminy Grabica,
- doskonalenie form i metod obsługi użytkowników poprzez tworzenie i udostępnianie informatycznych baz danych katalogowych oraz organizowanie dostępu do biblioteki multimedialnej,
- edukacja kulturalna i wychowywanie poprzez organizowanie odczytów, spotkań autorskich, konkursów, wystaw książek, plakatów, wieczorów autorskich.

Biblioteka realizuje powyższe działania we współpracy z placówkami oświatowymi, bibliotekami i innymi instytucjami szerzącymi kulturę, organizacjami społecznymi, pozarządowymi oraz osobami fizycznymi i podmiotami prowadzącymi działalność kulturalną, związkiem rencistów, emerytów oraz organizacjami pomocy społecznej.

W raportowanym roku jednostka dokonała zakupu 1190 sztuk książek. Po aktualizacji z tym związanej stan księgozbioru wynosił 31 628 egzemplarzy. Zarejestrowanych zostało 390 czytelników, a liczba wypożyczeń wyniosła 5 570 egzemplarzy książek, z czego na miejscu udostępniono 90 pozycji, zaś pozostałe 5 480 – na zewnątrz. Nadto, w raportowanym roku wypożyczonych zostało 68 dokumentów audiowizualnych i 215 czasopism. W 2025 roku prenumerowane było 13 czasopism.

Struktura zatrudnienia w Gminnej Bibliotece Publicznej jest następująca: jedna osoba zatrudniona na pełen etat, jedna osoba zatrudniona na pół etatu oraz jedna na 0,2 etatu.

W raportowanym roku Gminna Biblioteka Publiczna otrzymała:

- dotację na zakup książek z programu operacyjnego „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek” w wysokości 7 500 zł.

2.4.4 Jednostki oświatowe

- Szkoła Podstawowa im. J. Porazińskiej w Boryszowie
- Szkoła Podstawowa im. A. Mickiewicza w Brzozie
- Szkoła Podstawowa im. W. Witosa w Szydłowie
- Szkoła Podstawowa im. H. Sienkiewicza w Woli Kamockiej
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych Centrum Kształcenia Ustawicznego im. W.S. Reymonta w Szydłowie
- Gminne Przedszkole im. Misia uszatka w Grabicy

Wyżej wymienione placówki oświatowe, poza działaniami dyktowanymi zapisami aktów prawnych, prowadziły koła zainteresowań dla uczniów, które szczegółowo zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela 24 Koła zainteresowań w szkołach na terenie gminy

Szkoła	Koła zainteresowań
Szkoła Podstawowa im. Janiny Porazińskiej w Boryszowie	- Języka polskiego - matematyczne - informatyczne - języka angielskiego - języka niemieckiego

Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Brzozie	- matematyczne - informatyczne - ekologiczne - teatralne
Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Woli Kamockiej	- języka polskiego - matematyczne - informatyczne - języków obcych - teatralne - muzyczno-plastyczne - sportowe - ekologiczne
Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa w Szydłowie	- języka polskiego - matematyczne - informatyczne - języka angielskiego - recytatorskie - sportowe, - szachowe
Zespół Szkół Ponadpodstawowych Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Władysława Stanisława Reymonta w Szydłowie	- sportowe, szachowe - matematyczne - języka angielskiego - polonistyczne

2.5 Nieruchomości i gospodarowanie mieniem gminy: opis nieruchomości gminnych, nieruchomości gminne przeznaczone do sprzedaży w 2025 r., zagospodarowanie przestrzenne

Wartość mienia komunalnego, zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2025 roku wynosiła **173 179 380,36 zł**. Szczegółowe zestawienie składników majątkowych gminy Grabica zawarte są w poniższych tabelach.

Tabela 25 Wartość (brutto) mienia gminy Grabica w 2025 roku

KŚT	Nazwa grupy	wartość brutto
GRUPA 0	Grunty	6 301 835,72
GRUPA I	Budynki i lokale	43 379 836,13
GRUPA II	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	98 111 471,95
GRUPA III	Kotły i maszyny energetyczne	841 856,87
GRUPA IV	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	2 073 063,01
GRUPA V	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	810 424,38
GRUPA VI	Urządzenia techniczne	3 529 189,65
GRUPA VII	Środki transportu	5 321 586,75
GRUPA VIII	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	1 572 300,50
Ogółem środki trwałe		161 941 564,96

Pozostałe środki trwałe	6 960 203,55
Zbiory biblioteczne	440 890,44
Wartości niematerialne i prawne	310 849,67
Inwestycje rozpoczęte	3 525 871,74
Ogółem	173 179 380,36

Tabela 26 Wartość majątku przekazanego Gminnej Bibliotece Publicznej

KŚT	Nazwa grupy	wartość brutto
GRUPA IV	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	6 089,20
Ogółem środki trwałe		6 089,20
	Pozostałe środki trwałe	123 765,42
	Zbiory biblioteczne	490 032,05
	Wartości niematerialne i prawne	9 931,63
Ogółem		629 818,30

Tabela 27 Wartość majątku przekazanego innym jednostkom – szkoły, przedszkole, żłobek, GOPS, GZEAS

KŚT	Nazwa grupy	wartość brutto
GRUPA 0	Grunty	0,00
GRUPA I	Budynki i lokale	23 235 430,91
GRUPA II	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4 924 126,70
GRUPA III	Kotły i maszyny energetyczne	179 015,47
GRUPA IV	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	136 664,22
GRUPA V	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	68 605,03
GRUPA VI	Urządzenia techniczne	639 338,70
GRUPA VII	Środki transportu	4 512,64
GRUPA VIII	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	480 392,00
Ogółem środki trwałe		29 668 085,67
	Pozostałe środki trwałe	4 535 267,97
	Zbiory biblioteczne	440 890,44
	Wartości niematerialne i prawne	115 169,12
	Inwestycje rozpoczęte	0,00
Ogółem		34 759 413,20

Tabela 28 Wykaz majątku podlegającego ewidencji księgowej w Urzędzie Gminy

KŚT	Nazwa grupy	wartość brutto
GRUPA 0	Grunty	6 301 835,72
GRUPA I	Budynki i lokale	20 144 405,22
GRUPA II	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	93 187 345,25
GRUPA III	Kotły i maszyny energetyczne	662 841,40
GRUPA IV	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	1 936 398,79
GRUPA V	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	741 819,35
GRUPA VI	Urządzenia techniczne	2 889 850,95
GRUPA VII	Środki transportu	5 317 074,11
GRUPA VIII	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	1 091 908,50
Ogółem środki trwałe		132 273 479,29
Pozostałe środki trwałe		2 424 935,58
Zbiory biblioteczne		0,00
Wartości niematerialne i prawne		195 680,55
Inwestycje rozpoczęte		3 525 871,74
Ogółem		138 419 967,16

Szczegółowa struktura gruntów gminnych zawarta jest w poniższej tabeli.

Tabela 29 Struktura gruntów gminnych

Obręb	Grunty		Drogi gminne		Drogi wewnętrzne		Razem	
	Liczba działek	Pow. (ha)	Liczba działek	Pow. (ha)	Liczba działek	Pow. (ha)	Liczba działek	Pow. (ha)
Bleszyn	-	-	4	2,7000	1	0,1400	5	2,8400
Boryszów	3	3,5500	5	4,0000	7	2,7207	15	10,2707
Brzoza	9	9,9500	10	4,1958	8	2,2079	27	16,3537
Cisowa Kol.	-	-	2	2,3134	8	0,5096	10	2,8230
Cisowa Wieś	-	-	1	1,1800	1	0,5200	2	1,7000
Dziewuliny	5	6,1400	2	1,4100	4	1,4100	11	8,9600
Grabica	27	10,1039	8	7,7591	3	1,6000	38	19,4630
Gutów Duży	-	-	2	2,0180	-	-	2	2,0180
Gutów Mały	-	-	1	0,8710	-	-	1	0,8710
Kafar	1	0,5000	2	1,9300	3	0,6639	6	3,0939
Kamocin	3	4,2119	8	8,3776	5	1,6914	16	14,2809
Kamocinek	2	0,9033	1	3,4666	8	1,7788	11	6,1487
Kobyłki	6	1,9050	1	1,5010	3	1,2507	10	4,6567
Kociołki	2	1,9600	4	5,5854	27	5,4527	33	12,9981
Krzepczów	4	5,3900	3	2,9200	11	3,7463	18	12,0563
Lubanów	6	1,2459	2	1,2605	3	0,6598	11	3,1662
Lubonia-Dziwle	15	28,7900	8	9,6200	10	3,4885	33	41,8985

Lutosławice Rządowe	6	3,3000	17	4,5707	13	4,0900	36	11,9607
Lutosławice Szlacheckie	-	-	3	3,1136	2	0,6790	5	3,7926
Majdany Kol.	4	8,4310	2	2,0330	1	0,1520	7	10,6160
Majdany Wieś	2	3,4340	1	0,4580	2	0,0570	5	3,9490
Majków Folwark	1	0,1000	2	2,2900	-	-	3	2,3900
Majków Mały	-	-	5	3,5900	9	0,2064	14	3,7964
Majków Średni	2	2,1700	3	2,1600	-	-	5	4,3300
Maleniec	2	0,3400	4	2,2300	-	-	6	2,5700
Niwy Jutroszewskie	8	10,7745	-	-	17	3,0606	25	13,8351
Ostrów	4	1,2800	4	4,8100	13	3,0620	21	9,1520
Papieże	2	0,1900	4	3,2361	-	-	6	3,4261
Polesie	-	-	4	2,0200	6	0,7100	10	2,7300
Rusociny	3	2,0380	4	1,2453	3	0,2768	10	3,5601
Szydłów Kol.	12	5,8403	6	4,8317	1	0,0453	19	10,7173
Szydłów	1	0,6000	4	2,4328	-	-	5	3,0328
Twardosławice	2	1,2000	3	1,0900	1	0,7400	6	3,0300
Władysławów	-	-	1	0,3500	1	0,2200	2	0,5700
Wola Bykowska	-	-	4	3,5743	11	2,2278	15	5,8021
Wola Kamocka	-	-	1	0,8150	-	-	1	0,8150
Zaborów	-	-	1	1,4000	-	-	1	1,4000
Żądło	-	-	2	1,0494	2	0,1500	4	1,1994
Żychlin	-	-	1	1,5600	-	-	1	1,5600
Razem	132	114,3478	140	109,9683	184	43,5172	456	267,8333

W porównaniu do roku 2024 wartość mienia komunalnego wzrosła o kwotę **12 310 930,53 zł**. Zmiany w stanie środków trwałych spowodowane były zakończeniem w roku budżetowym inwestycji zarówno rocznych jak i wieloletnich rozpoczętych w latach poprzednich. Z tego tytułu do ewidencji majątku przyjęto nowe inwestycje. Do najważniejszych z nich należą:

- kanalizacja sanitarna Olendry, Bąkowiec, Polesie, Majków Mały,
- droga Grabica - Lutosławice Szlacheckie,
- sieć wodociągowa w miejscowości Lubonia – Dziwle,
- sieć wodociągowa w miejscowości Olendry - Majków Mały ,
- sieć wodociągowa w miejscowości Twardosławice,
- utwardzenia placów: przy świetlicach wiejskich w Rusocinach i Zaborowiu oraz przy garażach w Grabicy,
- budynek garażowy OSP Polesie,
- altana ogrodowa z utwardzeniem terenu w Grabicy,
- grill murowany w miejscowości Kafar,
- plac zabaw w Dziewulinach,
- ogrodzenia: budynku OSP Ciosowa, działki gminnej w sołectwie Kafar oraz boiska sportowego w Dziwłach,

- instalacja centralnego ogrzewania w świetlicy wiejskiej w Boryszowie,
- piec do centralnego ogrzewania w świetlicy wiejskiej w Papieżach,
- dwa agregaty prądotwórcze,
- kosiarka samojezdna dla sołectwa Twardosławice,
- traktory ogrodowe dla sołectwa Krzepczów i Polesie,
- monitoring wizyjny w budynku niepublicznego przedszkola w Brzozie,
- system selektywnego wywoływania i alarmowania dla OSP Ostrów,
- garaż blaszany w Dziewulinach.

Ponadto w wyniku modernizacji istniejących obiektów zwiększono wartość istniejących obiektów, m.in.:

- budynku Urzędu Gminy w Grabicy,
- wodociągu w Boryszowie.

Gospodarka nieruchomościami w zakresie dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy, zawarta jest w poniższej tabeli.

Tabela 30 Publikacja wykazów nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy w 2025 roku

Adres nieruchomości Nr działki	Powierzchnia (ha)	Cena czynszu (zł netto/rok)	Przeznaczenie	Ogłoszenie wykazu
Grabica Nr 543 i nr 544 (część)	1,8309	1.031,04	Przeznaczenie na cele rolnicze	Zarządzenie nr 28/2025 Wójta Gminy Grabica z dnia 11.03.2025r.
Grabica Nr 544 (część)	1,00	500,00		
Ostrów Nr 170 i nr 171	0,68	443,00	Przeznaczenie na cele rolnicze	Zarządzenie nr 85/2025 Wójta Gminy Grabica z dnia 25.08.2025r
Dziewuliny Nr 670	0,99	524,00		

Dokumentem obowiązującym w zakresie zagospodarowania przestrzennego gminy jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Grabica. Zmiany do tego dokumentu wprowadzone zostały na mocy uchwały Rady Gminy Grabica, podjętej 17 października 2018 roku. Wprowadzenie zmian dyktowane było nieaktualnością podjętego w 2000 roku Studium, wraz ze zmianami podejmowanymi w latach: 2003 i 2015.

Główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Grabica mają na celu utrzymanie rolniczej struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz tworzenie nowych warunków dla rozwoju rolnictwa.

W sferze osadnictwa i zabudowy wskazano, że do celów działań zalicza się czytelne granice zainwestowania wsi, umożliwiające koncentrację inwestycji, podnoszące jakość pracy i zamieszkania, oraz ukształtowanie zdrowego, bezpiecznego i estetycznego środowiska zamieszkania.

W sferze systemu obszarów otwartych jako cele wskazano: ochronę walorów przyrodniczych i krajobrazowych gminy, ochronę zagospodarowania siedlisk rolniczych oraz ich komunikacji z obszarem gminy, a także ochronę i efektywne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

W sferze gospodarczej do celów należą: restrukturyzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej, rozwój funkcji pozarolniczych oraz rozwój funkcji wspomagających rolnictwo.

Polityka przestrzenna została rozróżniona na pięć stref zagospodarowania przestrzennego, które zawarte są w poniższej tabeli. Dodatkowo wyznaczona została strefa aktywności gospodarczej, obejmująca obszary wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 473. Obszary te wskazane zostały do rozwoju pozarolniczej działalności.

Tabela 31 Typy polityki przestrzennej gminy

	Obszar	Cechy charakterystyczne
Strefa I	Zachodnia część gminy	Rolnictwo, mieszkalnictwo i rekreacja
Strefa II	Centralna część gminy	Rolnictwo, mieszkalnictwo, usługi
Strefa III	Północna i centralno-wschodnia część	Rolnictwo, hodowla, mieszkalnictwo
Strefa IV	Południowo – wschodnia część gminy	Rolnictwo, produkcja szklarniowa i mieszkalnictwo
Strefa V	Wschodnia część gminy	Rolnictwo, produkcja nierolnicza, mieszkalnictwo i usługi

W chwili obecnej na terenie gminy Grabica obowiązują poniższe plany miejscowe:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu wsi Wola Bykowska przyjęty Uchwałą nr VI/53/2019 Rady Gminy Grabica z dnia 14 maja 2019 r. i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, dnia 23 lipca 2019 r. Poz. 4194.
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w miejscowościach: Papieże, Doły Brzeskie oraz Brzoza w gminie Grabica, przyjęty Uchwałą nr XXXIV/248/2022 Rady Gminy Grabica z dnia 31 maja 2022 r. opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, dnia 23 lipca 2019 r. Poz. 4194.
3. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 71/1 położonej w obrębie Kafar w gminie Grabica, przyjęty Uchwałą nr XLV/334/2023 RADY GMINY GRABICA z dnia 27 października 2023 r., opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, dnia 30 listopada 2023 r., poz. 9753.

Ad 1. Plan miejscowy dla fragmentu wsi Wola Bykowska przeznacza tereny pod realizację zabudowy produkcyjnej składów i magazynów, infrastruktury gazowniczej i elektroenergetycznej oraz realizację układu komunikacyjnego wraz z zielenią urządzoną i terenami wód powierzchniowych. Projekt planu wskazuje lokalizację nowej zabudowy jako kontynuację istniejącego zagospodarowania. Plan miejscowy uzupełnia istniejącą strukturę, porządkuje przestrzeń oraz rozbudowuje układ komunikacji wewnętrznej w powiązaniu z istniejącą siecią dróg.

Ad 2. Plan miejscowy dla wsi Papieże, Doły Brzeskie oraz Brzoza został opracowany z powodu wykluczenia możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej na obszarach będących w zasięgu oddziaływania turbin wiatrowych. Ograniczenie wynikało z ustawy

z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 724). W myśl przywołanego przepisu, budynek mieszkalny albo budynek o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa może być lokalizowany w odległości równej lub większej od dziesięciokrotności wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu gruntu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatami (całkowita wysokość elektrowni wiatrowej)). Elektrownia wiatrowa generująca strefę oddziaływania na tereny gminy Grabica, znajduje się na terenie gminy Moszczenica – Rękoraj Wieś, w odległości ok 60 m od granicy gmin. Ustawodawca pozostawił możliwość lokalizacji zabudowy mieszkaniowej w tej strefie, ale wyłącznie jeżeli będzie ona realizowana w oparciu o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który zostanie uchwalony nie później niż do 16 lipca 2022 roku. Wyznaczone tereny do sporządzenia planu miejscowego zostały wskazane w obowiązującym Studium Gminy Grabica jako tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.

Ad 3. W 2022 r. przystąpiono do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki nr 71/1 położonej w obrębie Kafar w gminie Grabica. Procedura planistyczna została wszczęta Uchwałą Nr XXXVIII/275/2022 Rady Gminy Grabica z dnia 29 listopada 2022 r. Powierzchnia działki wynosi 0,5000 ha, z czego powierzchnia gruntów rolnych wymagających uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze wynosi 0,3570 ha. Działka objęta planem miejscowym stanowi wyłączną własność gminy Grabica i została nabyta z inicjatywy lokalnej społeczności z przeznaczeniem na lokalizację inwestycji o charakterze społecznym – planowana jest budowa ludowego domu kultury, świetlicy wiejskiej środowiskowej, filii biblioteki publicznej, placu zabaw dla dzieci, boiska rekreacyjnego itp. Samorząd Gminy tym przedsięwzięciem wychodzi naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom społecznym w zakresie tworzenia publicznych ośrodków wspierających integrację społeczną na poziomie sołectwa i gminy. Na terenie sołectwa Kafar obejmującego miejscowości Kafar i Wola Bykowska nie znajdują się inne obszary i obiekty, które mogły by pełnić podobną funkcję.

Miejscowe Plany Zagospodarowaniu Przestrzennego Gminy Grabica w opracowaniu:

W dniu 26 marca 2025 r. Rada Gminy Grabica podjęła 6 Uchwał w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całego terenu Gminy Grabica:

1. Uchwała Nr XI/64/2025 Rady GMINY GRABICA z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych Kociołki, Niwy Jutroszewskie, Dziewuliny.
2. Uchwała Nr XI/65/2025 Rady GMINY GRABICA z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych Maleniec, Bleszyn, Gutów Mały, Gutów Duży, Majdany.
3. Uchwała Nr XI/66/2025 Rady GMINY GRABICA z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych Lubonia Dziwle, Rusociny, Boryszów, Krzepczów, Grabica, Lutosławice Szlacheckie, Lutosławice Rządowe.

4. Uchwała Nr XI/67/2025 Rady GMINY GRABICA z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych Lubanów, Wola Kamocka, Kolonia Wola Kamocka, Ostrów, Kamocinek, Kamocin, Papieże, Brzoza, Żychlin.
5. Uchwała Nr XI/68/2025 Rady GMINY GRABICA z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych Szydłów, Kolonia Szydłów, Kobyłki, Żądło, Zaborów, Kolonia Cisowa, Cisowa, Majków Średni.
6. Uchwała Nr XI/69/2025 Rady GMINY GRABICA z dnia 26 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębów ewidencyjnych Twardosławice Kafar, Władysławów, Wola Bykowska, Majków Mały, Polesie, Majków Folwark,.

Dnia 28 maja 2025 r. podpisana została umowa z firmą Mondra Design ze Rzgowa, na wykonanie ww. sześciu planów miejscowych dla całego terenu gminy. Dokonano ogłoszenia o przystąpieniu do sporządzenia planów miejscowych. Zainteresowani mogli składać wnioski do projektów planów miejscowych oraz do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w terminie do 18 lipca 2025 r. Zawiadomiono również instytucje i organy (36 wystąpień) o podjęciu przez Radę Gminy Grabica 6 uchwał oraz o możliwości składania wniosków do projektów planów miejscowych. W dniu 31 lipca wnioski mieszkańców, instytucji i uzgodnienia przekazano Wykonawcy do uwzględnienia w przygotowywanych projektach planów miejscowych. W oparciu o zapis w uchwałach początkowych umożliwiający dla obszarów oznaczonych na załącznikach do uchwały literami A, B, C... dopuszczający możliwość osobnego procedowania i uchwalenia projektu planu miejscowego, w grudniu 2025 r. Wykonawca w ramach I etapu przekazał do Urzędu Gminy sporządzone projekty planów miejscowych dla obszarów wskazanych w studium jako obszary przewidziane pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i zagrodowe.

Plan Ogólny Gminy Grabica.

Rada Gminy Grabica podjęła Uchwałę Nr III/16/24 z dnia 22 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania planu ogólnego Gminy Grabica.

Podstawą do sporządzenia planu ogólnego gminy jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) oraz rozporządzenie ministra rozwoju i technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758), dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wycisków.

Plan ogólny to dokument planistyczny, który będzie uchwalony obligatoryjnie dla całego obszaru w granicach administracyjnych Gminy Grabica, w randze aktu prawa miejscowego. Ustalenia zawarte w planie ogólnym będą wiążące zarówno dla nowych planów miejscowych jak i dla decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Ilość wydanych decyzji Wójta dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego w 2025 roku zawiera poniższa tabela.

Tabela 32 Decyzje Wójta – planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Rodzaj wydanych decyzji	Liczba
Decyzje o warunkach zabudowy	282
Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego	8

W gminie Grabica dostępny jest do powszechnego użytkowania System Informacji Przestrzennej, zawierający dane związane z Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. System dostępny jest pod adresem http://www.sip.gison.pl/grabica_grabica

2.6 Przeprowadzone kontrole w gminie

Zestawienie przeprowadzonych kontroli zewnętrznych zawiera poniższa tabela.

Tabela 33 Kontrole zewnętrzne w 2025 roku

Podmiot kontrolujący	Termin kontroli	Zakres kontroli
WFOŚiGW w Łodzi	07.03.2025 r.	Kontrola po realizacji zadania: budowa kanalizacji sanitarnej Żychlin-Brzoza-Kafar-Wola Bykowska- I etap
Krajowe Biuro Wyborcze	04.04.2025 r.	Kontrola wydatkowania dotacji celowej przekazanej na sfinansowanie wydatków dotyczących przygotowania i przeprowadzenia wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego w dniu 09 czerwca 2024 r.
WFOŚiGW w Łodzi	18.06.2025 r.	Kontrola przed wypłatą dofinansowania zadania: budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Olendry, Bąkowiec, Polesie, Majków Mały
ZUS Tomaszów Maz.	26.08.-25.09.2025 r.	Kontrola prawidłowości i rzetelności odprowadzania składek na Ubezpieczenie społeczne, do których zobowiązany jest Płatnik.

Urząd Marszałkowski Województwa łódzkiego	29.09.2025 r.	Gospodarowanie odpadami na wyrobisku poeksploatacyjnym w Lutosławicach Rządowych
---	---------------	--

2.7 Zadania z zakresu polityki społecznej: opis działań, dane osób korzystających z pomocy

Gmina Grabica w ramach realizacji polityki społecznej podejmuje działania wynikające wprost w przyjętych dokumentów:

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grabica na lata 2022 - 2025

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grabica na lata 2022-2025, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych. Program wyznacza zadania zgodne z kierunkami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Kierunki działań dotyczą realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom, w tym: uzależnieniem alkoholu, od zachowań (uzależnienia behawioralne), od narkotyków.

Najważniejszym celem wynikającym z zapisów Programu jest zmniejszanie istniejących problemów związanych z alkoholem, narkomanią oraz zapobieganie powstawaniu nowych zjawisk różnych patologii. W ramach realizacji tego celu gmina Grabica podejmuje działania opisane poniżej.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz zachowań behawioralnych,
1. Podjęcie działań mających na celu zapobieganie wszelkim uzależnieniom poprzez ograniczanie dostępu do szkodliwych substancji, a przede wszystkim przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym,
2. Udzielanie rodzinom, w których występują w/w problemy, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. Dostarczanie fachowej wiedzy nauczycielom, pedagogom szkolnym, rodzicom z zakresu problemów z uzależnieniami,
4. Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych,
5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,
6. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,

7. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
 8. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochronę przed przemocą w rodzinie poprzez:
- zwiększenie terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
 - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc pedagogiczna i prawna dla ofiar przemocy,
 - inicjowanie interwencji w przypadku przemocy domowej,
 - ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego będących skutkiem nadużywania alkoholu oraz stosowania przemocy,
 - udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez zintensyfikowanie aktywności działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz konsultanta - terapeuty zatrudnionego w Punkcie Konsultacyjnym w Kamocinie
 - dofinansowanie szkoleń służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
 - prowadzenie działalności edukacyjnej służącej ograniczeniu zjawiska przemocy w rodzinach w szczególności z problemem alkoholowym i narkotykowym.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych:
- realizacja profesjonalnych programów profilaktycznych i warsztatów dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie Gminy o tematyce alkoholowej, narkotykowej, zachowań behawioralnych i przemocy w rodzinie,
 - przeprowadzanie w placówkach oświatowych prelekcji na temat uzależnień przez pedagogów szkolnych oraz współdziałanie w zakresie wczesnego wykrywania uzależnień,
 - szkolenie nowych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli i sprzedawców,
 - rozszerzanie zajęć profilaktycznych o różne formy zajęć sportowych, współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi placówkami mającymi na celu promocję zdrowego stylu życia i propagowanie trzeźwych obyczajów.
 - wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych
 - współpraca z profesjonalnymi instytucjami służącymi rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - współpraca z sądem w sprawie kierowania na obowiązkowe leczenie, koordynacja działań z kuratorami sądowymi oraz policją.

Gmina Grabica realizuje powyższe zadania we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, placówkami oświatowymi funkcjonującymi na terenie gminy, Policją oraz Punktem Konsultacyjnym.

Podstawowe wskaźniki dotyczące realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Grabica na lata 2022 - 2025 są następujące:

- a) liczba dzieci, młodzieży i dorosłych objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi – 550 osób,
- b) liczba osób objętych działaniami pomocowymi (współuzależnieni, uzależnieni, dzieci, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym) – 100 osób,
- c) liczba osób zagrożonych alkoholizmem, z którymi były prowadzone rozmowy motywujące w kierunku podjęcia leczenia odwykowego – 42 osób,
- d) liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży – 0.
- e) liczba zrealizowanych programów profilaktycznych – 3.
- f) liczba porad udzielonych w Punkcie Konsultacyjnym – 164,
- g) liczba rodzin objętych pomocą psychologa – 20,
- h) liczba spektakli profilaktycznych - 2
- i) liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej – 194,

W 2018 roku uchwałą nr XXXIII/240/2018 Rady Gminy Grabica z dnia 23 sierpnia 2018 r. ustalona została maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 34 *Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych*

Rodzaj ustalenia	Rodzaj alkoholu	Liczba zezwoleń
Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy	Piwo oraz napoje do 4,% zawartości alkoholu	35
	Napoje powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	35
	Napoje powyżej 18% zawartości	35
Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy przeznaczonych do spożycia poza miejsce sprzedaży	Piwo oraz napoje do 4,% zawartości alkoholu	30
	Napoje powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	30
	Napoje powyżej 18% zawartości	30
Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	Piwo oraz napoje do 4,% zawartości alkoholu	5
	Napoje powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	5
	Napoje powyżej 18% zawartości	5

Mieszkańcy gminy Grabica mają możliwość brania udziału w spotkaniach grup wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym:

- grupa „Pałac” (Piotrków Trybunalski),
- Samopomocowa Grupa Wsparcia dla osób uzależnionych "Via Nova" (Piotrków Trybunalski)
- grupa „Ewa” (Bełchatów),
- grupa „Razem damy radę” (Bełchatów),
- grupa „Krokus” (Tuszyn).

Program współpracy Gminy Grabica z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w 2025 r.

Program Współpracy Gminy Grabica z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi Podmiotami w 2025 r., został przyjęty uchwałą Nr VIII/46/2024 Rady Gminy Grabica z dnia 28 listopada 2024 roku.

W ramach realizacji postanowień programu Gmina Grabica zapewnia środki na realizację celów publicznych, związanych z wykonywaniem zadań przewidzianych w omawianym dokumencie. Zadania priorytetowe wyznaczono w następujących obszarach:

- a) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej,
- b) promocję i organizację wolontariatu,
- c) kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- d) działalność wspomagającą technicznie, szkoleniowo, informacyjnie lub finansowo organizacje pozarządowe w w/w zakresie.

W raportowanym roku Wójt ogłosił 2 otwarte konkursy ofert.

Pierwszy konkurs na realizację dwóch zadań z zakresu **wspierania i upowszechniania kultury fizycznej**, wraz z udzieleniem na ten cel dotacji w wysokości 165 000,00 zł.

Szczegóły związane z ww. konkursem zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela 35

Zadanie	Działania w ramach zadań	Kwota dotacji	Nazwa stowarzyszenia
Popularyzacja wybranej dyscypliny sportu – piłka nożna, piłka siatkowa, zapasy w stylu klasycznym, szachy, bilard, boks.	- prowadzenie szkolenia w ww. dyscyplinach sportu dla dzieci, młodzieży i dorosłych w Gminie Grabica, w tym prowadzenie drużyn piłki nożnej oraz piłki siatkowej. - wyposażenie w niezbędny sprzęt sportowy w tym obuwie i odzież (z podziałem na zakup nowego i utrzymanie posiadanego) oraz niezbędny sprzęt związany z realizacją zadania, - udział w rozgrywkach sportowych, turniejach, zawodach, obozach sportowych i imprezach sportowo – rekreacyjnych, w tym: obsługa	135 000,00	Uczniowski Młodzieżowy Klub Sportowy „GRABKA”, Grabica

	sędziowska, przejazdy na mecze, turnieje, zawody oraz obozy, opieka medyczna i napoje. - organizowanie imprez sportowych, zawodów, turniejów, obozów sportowych – w tym m.in. opłaty sędziowskie, nagrody.		
Prowadzenie zajęć w zakresie sportu ogólnorozwojowego na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych w Gminie Grabica.	- zatrudnienie trenera (instruktora), - bieżąca konserwacja, wykonywanie przeglądów technicznych i naprawy sprzętu wykorzystywanego do zajęć oraz zakup niezbędnego sprzętu związanego z realizacją zadania .	30 000,00	Młodzieżowy Ludowy Klub Sportowy „OLIMPIX”, Kamocin

Wykorzystanie udzielonych dotacji przez podmioty:

- Uczniowski Młodzieżowy Klub Sportowy „GRABKA”, Grabica - Dotacja wykorzystana została całości tj. w wysokości 135 000 zł.

- Młodzieżowy Ludowy Klub Sportowy „OLIMPIX”, Kamocin – Dotacja wykorzystana została całości tj. w wysokości 30 000,00 zł.

Następny konkurs ofert dotyczył realizacji zadania **z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego**, i przewidywał udzielenie na ten cel dotacji w wysokości 65 000,00 zł.

Szczegóły z tym związane zawarte są w poniższej tabeli.

Tabela 36

Zadanie	Działania w ramach zadania	Kwota dotacji	Nazwa stowarzyszenia
Współorganizacja gminnych wydarzeń kulturalnych na terenie Gminy Grabica	– przygotowanie nieodpłatnego poczęstunku dla uczestników wydarzenia Święta Gminy Grabica, – propagowanie obrzędów i tradycji ludowych oraz przygotowanie nieodpłatnego poczęstunku dla uczestników wydarzenia Dożynki Gminne w Gminie Grabica. – reprezentowanie Gminy Grabica na Dożynkach Powiatowych w 2025r., tj. wystawienie 1 stołu z potrawami lokalnymi na dożynkach powiatowych.	65 000,00	Gminny Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych, z siedzibą w Grabicy

Wykorzystanie udzielonych dotacji:

- Gminny Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych, z siedzibą w Grabicy - Dotacja wykorzystana została w wysokości 61.702,81 zł, zwrócono z dotacji 3.297,19 zł.

Dodatkowo w 2025 roku udzielono dotacji w trybie pozakonkursowym w wysokości 9 000,00 zł dla Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Gminy Grabica „Nasza Ziemia Piotrkowska – Grabica” z siedzibą w Kamocinie 13, na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, pn. „X Ekologiczno – historyczny Rajd Rowerowy – jako forma integracji społecznej”. Zadanie polegało na zorganizowaniu Ekologiczno – historycznego Rajdu Rowerowego dla grupy około 100 osób. Dotacja została w pełni wykorzystana i rozliczona. Stowarzyszenie dotację wykorzystało w całości.

Jednostką realizującą politykę społeczną w gminie Grabica jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Poniżej omówione zostały podstawowe dane dotyczące wypłaconych świadczeń oraz dane osób, które skorzystały z pomocy.

Tabela 37 Udzielona w 2025 roku pomoc społeczna

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba osób	Kwota
Zasiłek stały	27	282 669,00
Zasiłek okresowy	24	51 134,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	24	23 888,00
Zasiłki celowe	48	42 492,00
Posiłek w szkole i w domu	48	29 239,00
Opłata za pobyt w domach pomocy społecznej	13	448 396,00
Działalność placówek opiekuńczo - wychowawczych	2	57 905,00
Opłata za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	7	95 929,00
Wynagrodzenie dla opiekuna	10	107 458,00
Składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób inni niż ubezpieczeni	6	287,00
Karta dużej rodziny	28	534,00
Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	29	54 412,00
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	11	132 851,00
Ogółem pomoc społeczna		1 327 194,00

Do najczęstszych powodów, dla których korzystano z pomocy społecznej należały: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w kwestii prowadzenia gospodarstwa domowego oraz alkoholizmu.

Tabela 38 Świadczenia wypłacone w 2025 roku w wyniku realizacji ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba osób	Kwota
Zasiłki rodzinne	200	234 923,00
Dodatki z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	5	11 205,00
Dodatki z tytułu urodzenia dziecka	6	5 623,00
Dodatki z tytułu samotnego wychowywania dziecka	11	20 604,00
Dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	23	26 177,00
Dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	143	13 015,00
Dodatki z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza	35	20 613,00
Dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	34	29 942,00
Zasiłki pielęgnacyjne	137	311 673,00
Świadczenia pielęgnacyjne	36	1 344 383,00
Nowe świadczenie pielęgnacyjne	18	683 310,00
Zasiłek dla opiekuna	1	7 440,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	1	6 200,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka zadania <u>zlecone</u>	16	16 000,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	24	226 008,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego opłacane za osoby pobierające nowe świadczenie pielęgnacyjne	6	61 405,00
Jednorazowe świadczenie „Za Życiem”	1	4 000,00
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	11	60 590,00
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka zadania <u>własne</u>	50	100 000,00
Świadczenie rodzicielskie	11	74 534,00
Ogółem świadczenia rodzinne	X	3 257 645,00

Do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa wydano 250 skierowań do otrzymania pomocy żywnościowej. Program ten realizowany jest w gminie Grabica we współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju Wsi Brzoza i Okolice z siedzibą w Brzozie.

2.8 Obsługa mieszkańców

W ramach bieżącej obsługi mieszkańców Wójt oraz Przewodniczący Rady Gminy pełnią dyżury, podczas których przyjmowani są wszyscy zainteresowani. Wójt Gminy Grabica pełni dyżury codziennie (od poniedziałku do piątku) w godzinach 9:00 - 10:00, zaś Przewodniczący Rady Gminy – w każdą środę, również w godzinach 9:00 – 10:00.

3 Sport, kultura, promocja

3.1 Opis działań w zakresie sportu, najważniejsze wydarzenia sportowe

Na terenie gminy Grabica, zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2025 r., funkcjonowały dwa zespoły sportowe:

- Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy Grabka Grabica,
- Młodzieżowy Ludowy Klub Sportowy „OLIMPIX”.

W zakresie rozwoju sportu na terenie gminy Grabica w 2025 roku przyznane zostały dotacje dla organizacji pozarządowych, co omówione zostało szerzej w części dotyczącej polityki społecznej.

Na kulturę fizyczną w raportowanym roku gmina Grabica przeznaczyła środki finansowe w wysokości 330 027,62 zł.

Szczegółowa struktura wydatków zawarta jest w poniższej tabeli.

Tabela 39 Wydatki na kulturę fizyczną w 2025 roku

Przeznaczenie środków	Kwota (zł)
Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego	144 000,00
Wynagrodzenie bezosobowe	9 671,00
Zakup materiałów i wyposażenia	10 523,85
Zakup usług pozostałych	33 500,05
Różne opłaty i składki	2 500,00
Inwestycje jedn. budżetowych	99 832,72

W raportowanym roku na terenie gminy zostały zorganizowane:

- zawody strzeleckie o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy,

3.2 Wydarzenia kulturalne na terenie gminy

Wydarzenia o charakterze kulturalnym oraz kultywujące tradycje lokalne, które miały miejsce na terenie gminy Grabica w 2025 roku zawiera poniższa tabela.

Tabela 40 Wydarzenia kulturalne w 2025 r.

Wydarzenie i atrakcje
5 stycznia w świąteczno-noworocznym klimacie odbył się niezwykle Bożonarodzeniowy koncert zespołu Zgrani
16 stycznia odbył się koncert kolęd i pastorałek Grabczan w Centrum Rehabilitacyjno-Opiekuńczym w Poddębinie

18 stycznia, w Gminnym Centrum Kultury w Grabicy odbyło się noworoczne spotkanie z przedstawicielami lokalnego biznesu
W dniu 1 lutego odbył się Dzień Babci i Dziadka w Gminnym Centrum Kultury w Grabicy
4 lutego odbył się charytatywny koncert zespołu Zgrani
10 lutego odbyły się Złote Gody – 50 lecie pożycia małżeńskiego
Przygotowano kreatywne warsztaty feryjne dla dzieci i młodzieży z terenu gminy
21 lutego w GCK w Grabicy odbyło się Podsumowanie Sportowe Ziemi Piotrkowskiej
28 lutego Grabiczanie wystąpili w Domu Opieki w Rokszycach
8 marca z okazji Dnia Kobiet w Gminnym Centrum Kultury wystąpił Kabaret z Konopi
18 marca odbył się V Powiatowy Konkurs Recytatorski Poezji Adama Mickiewicza
Grabiczanie mieli okazję uczestniczyć w koncercie galowym zespołu Mazowsze, który odbył się w Teatrze Wielkim w Łodzi
24 kwietnia odbyło się spotkanie autorskie ze Zbigniewem Kołbą
9 maja odbyła się II edycja Konkursu Twórczości Agnieszki Osieckiej
Zespół Zgrani wyjechał na kilkudniowe warsztaty wokalne
19 maja odbyły się uroczystości z okazji Dnia Matki, wystąpiła Katarzyna Kołodziejczyk
26 maja odbyło się Święto Gminy Grabica. Na placu przed budynkiem OSP prezentowały się lokalne zespoły muzyczne. Tuż obok wystawione były stoiska ze sprzętem i produktami z branży rolniczej. Nie zabrakło stoisk z przygotowanymi potrawami. A licznie przybyli goście, bawili się przy gwieździe wieczoru, którą był zespół Defis oraz grupa Back to Abba
Wzorem lat ubiegłych zorganizowano Gminny Dzień Dziecka dla uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Grabica. Zamki dmuchane, animacje, zabawy i konkursy – to tylko niektóre atrakcje Gminnego Dnia Dziecka, który odbył się 30 maja w Woli Kamockiej
15 czerwca Choberki wystąpiły na Festiwalu Folkloru w Dobroniu
19 czerwca Grabiczanie wystąpili podczas Regionalnego Festiwalu Folkloru w Mzurkach
Młodzieżowa Orkiestra Dęta Gminy Grabica wystąpiła podczas Nocy Świętojańskiej w Sulejowie
W wakacje, podobnie jak w poprzednie w Gminnym Centrum Kultury w Grabicy prowadzone były bezpłatne, wakacyjne zajęcia dla najmłodszych. Program warsztatów wakacyjnych wzbogacony został o zajęcia taneczne i rytmiczne
Zespół Ludowy Grabiczanie reprezentował gminę podczas V Ogólnopolskiego Festiwalu Muzyki Ludowej "Złota Leszczyna" zajmując I miejsce w kategorii zespołów wokально-instrumentalnych stylizowanych
31 sierpnia 2025 roku w miejscowości Szydłów odbyły się Dożynki, stanowiące jedno z ważniejszych wydarzeń w kalendarzu Gminy, wystąpił zespół InoRos z Liberem
Dla Choberków oraz Młodzieżowej Orkiestry Gminy Grabica został zorganizowany wakacyjny wyjazd warsztatowy nad morze.

W Gminnym Centrum Kultury przygotowano bogatą ofertę zajęć, a w nich m.in.: zajęcia karate, jogę, naukę gry w szachy, świetlica, projekcje filmowe dla dzieci i dorosłych, ogłoszono nowy nabór do zespołów: Grabiczanie, Młodzieżowej Orkiestry Dętej, zespołu Choberków oraz Zgranych
Zespół Dziecięcy Choberki reprezentował gminę podczas Dożynek Powiatowych.
10 października w Gminne Centrum Kultury w Grabicy odbyło się VI Forum Seniorów, którego organizatorami było Stowarzyszenie Aktywni na Działanie, a partnerem wydarzenia był Powiat Piotrkowski - Starostwo Powiatowe oraz Gmina Grabica.
18 października Zespół Zgrani reprezentował gminę podczas świętowania urodzin Fundacji „To jest to” w Piotrkowie Tryb.
24 października odbył się wernisaż wystawy fotograficznej przygotowany przez Klub Miłośników Fotografii działający przy Gminnym Centrum Kultury
9 listopada w GCK w Grabicy odbyły się uroczyste obchody Narodowego Święta Niepodległości
4 grudnia przedszkolaki z gminy odwiedziły Gminne Centrum Kultury. Dzieci obejrzały przedstawienie o tematyce świątecznej a następnie aktywnie uczestniczyły w zabawach zaproponowanych przez Świętego Mikołaja
Z okazji Świąt Bożego Narodzenia odbyło się szereg spotkań wigilijnych, m.in. panie z Kół Gospodyń Wiejskich z gminy Grabica i przedstawiciele organizacji rolniczych zasiedli przy świątecznym stole. Gospodarzem spotkania było Koło Gospodyń Wiejskich w Kobyłkach

3.3 Podjęte działania promocyjne i komunikacja społeczna z mieszkańcami

Podstawowymi kanałami promocji i komunikacji gminy Grabica są strona internetowa gminy oraz profil na portalu społecznościowym. Na łamach obu mediów mieszkańcy oraz wszyscy zainteresowani informowani są na bieżąco o wszelkich kwestiach związanych z funkcjonowaniem i rozwojem gminy. Dodatkowym kanałem komunikacji są rozsyłane do mieszkańców informatory SMS-owe. W ramach działań promujących obszar gminy przygotowywane są również publikacje oraz ulotki promocyjne, prezentujące największe jej walory oraz informacje.

Dodatkowym, bardziej formalnym kanałem komunikacji, jest Biuletyn Informacji Publicznej, na którym regularnie publikowane są ogłoszenia i komunikaty Wójta.

Gmina wyróżnia się na tle innych jednostek samorządu terytorialnego dynamicznym rozwojem, czego dowodem są w szczególności realizowane na jej terenie inwestycje. Na uwagę zasługuje pomoc, jaka udzielana jest przez gminę powiatowi piotrkowskiemu.

Urząd Gminy współpracuje z lokalnymi mediami (prasa, radio oraz portale internetowe). W ramach tej współpracy udostępniane są wszelkie informacje mające na celu transparentną działalność, a także podejmowane są działania promocyjne na rzecz Gminy.

4 Finanse gminy

4.1 Dochody, wydatki, zadłużenie i wieloletnia prognoza finansowa, opis trendów w dochodach i wydatkach

Budżet

Podstawą realizacji polityki finansowej gminy jest odpowiednie opracowanie budżetu gminy - corocznego planu dochodów i wydatków. Projekt jest przygotowywany przez wójta we współpracy ze skarbnikiem i pracownikami poszczególnych referatów Urzędu Gminy. Projekt jest przesyłany do zaopiniowania przez Regionalną Izbę Obrachunkową (RIO). O ostatecznym jego kształcie decydują radni w głosowaniu.

Zgodnie z przepisami, uchwała budżetowa powinna zostać podjęta do końca roku poprzedzającego dany rok budżetowy. Należy pamiętać, że jest to plan, więc naturalne jest, że w ciągu roku wprowadzane są do niego mniejsze lub większe zmiany. Po zakończeniu roku, radni oceniają wykonanie budżetu przez wójta, na tej podstawie udzielając – lub nie – absolutorium.

Dochody gminy

Podstawą realizacji polityki finansowej gminy jest odpowiednie opracowanie budżetu gminy - corocznego planu dochodów i wydatków. Projekt jest przygotowywany przez wójta we współpracy ze skarbnikiem i pracownikami poszczególnych referatów Urzędu Gminy. Projekt jest przesyłany do zaopiniowania przez Regionalną Izbę Obrachunkową (RIO). O ostatecznym jego kształcie decydują radni w głosowaniu.

Zgodnie z przepisami, uchwała budżetowa powinna zostać podjęta do końca roku poprzedzającego dany rok budżetowy. Należy pamiętać, że jest to plan, więc naturalne jest, że w ciągu roku wprowadzane są do niego mniejsze lub większe zmiany. Po zakończeniu roku, radni oceniają wykonanie budżetu przez wójta, na tej podstawie udzielając – lub nie – absolutorium.

Budżet na rok 2025 został uchwalony uchwałą Rady Gminy nr IX/51/2024 z dnia 30 grudnia 2024 r. Uchwała ustaliła dochody budżetu na rok 2025 w wysokości 60 019 541,29 zł oraz wydatki na rok 2025 w wysokości 66 866 341,29 zł. Wskazany w uchwale deficyt budżetu został ustalony w wysokości 6 486 800,00 zł. na pokrycie którego zaplanowano przychody z tytułu pożyczek z WFOŚiGW w Łodzi. Uchwała budżetowa została zmieniona w trakcie 2025 roku następującymi uchwałami Rady Gminy:

- Uchwała nr X/55/2025 z dnia 27 lutego 2025 r.,
- Uchwała nr XI/62/2025 z dnia 26 marca 2025 r.,
- Uchwała nr XII/72/2025 z dnia 30 kwietnia 2025 r.,
- Uchwała nr XIII/76/2025 z dnia 27 maja 2025 r.,
- Uchwała nr XIV/83/2025 z dnia 25 czerwca 2025 r.,
- Uchwała nr XV/88/2025 z dnia września 2025 r.,
- Uchwała nr XVI/91/2025 z dnia 22 października 2025 r.,
- Uchwała nr XVII/98/2025 z dnia 27 listopada 2025 r.,
- Uchwała nr XVIII/105/2025 z dnia 30 grudnia 2025 r.

Jednocześnie na podstawie art. 257 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zostały dokonane zmiany następującymi zarządzeniami: Zarządzenie nr 5/2025, Zarządzenie nr 14/2025, Zarządzenie nr 22/2025, Zarządzenie nr 35/2025, Zarządzenie nr 42/2025, Zarządzenie nr 47/2025, Zarządzenie nr 49/2025, Zarządzenie nr 56/2025, Zarządzenie nr 68/2025, Zarządzenie nr 76/2025, Zarządzenie nr 79/2025, Zarządzenie nr 84/2025, Zarządzenie nr 93/2025, Zarządzenie nr 101/2025, Zarządzenie nr 108/2025, Zarządzenie nr 121/2025, Zarządzenie nr 124/2025, Zarządzenie nr 128/2023.

Zmiany te spowodowane były korektą in plus i in minus planowanych dochodów oraz dochodów własnych osiągniętych od innych gmin w postaci dochodów wypracowanych przez jednostki budżetowe. Zmiany wynikają również z faktu, iż wszystkich dochodów nie można było przewidzieć na etapie planowania budżetu.

Źródła dochodów według działów budżetu zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2025 rok prezentuje poniższy wykres.

Wykres 1 Dochody w 2025 roku

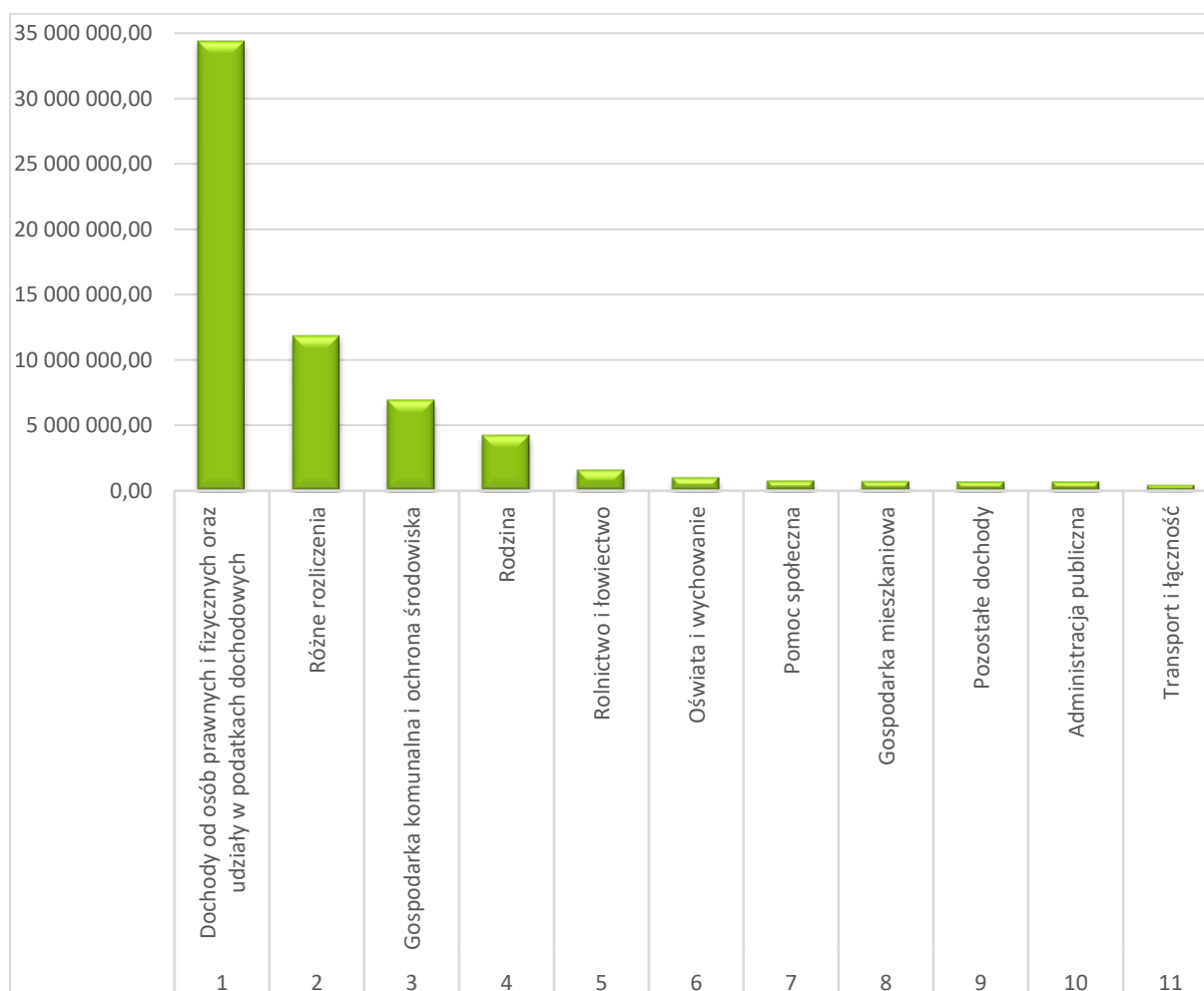

Tabela 41 Dochody w 2025 roku

Lp.	Nazwa działu	Wykonanie 2025	Udział w ogólnej kwocie dochodów (%)
1	Dochody od osób prawnych i fizycznych oraz udziały w podatkach dochodowych	34 381 835,91	54,3%
2	Różne rozliczenia	11 866 323,64	18,8%
3	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6 950 482,07	11,0%
4	Rodzina	4 253 772,71	6,7%
5	Roľnictwo i łowiectwo	1 594 104,89	2,5%
6	Oświata i wychowanie	999 076,77	1,6%
7	Pomoc społeczna	751 397,07	1,2%
8	Gospodarka mieszkaniowa	708 580,30	1,1%
9	Pozostałe dochody	687 160,52	1,1%
10	Administracja publiczna	678 256,85	1,1%
11	Transport i łączność	411 791,16	0,7%
Razem		63 282 781,89	100,0%

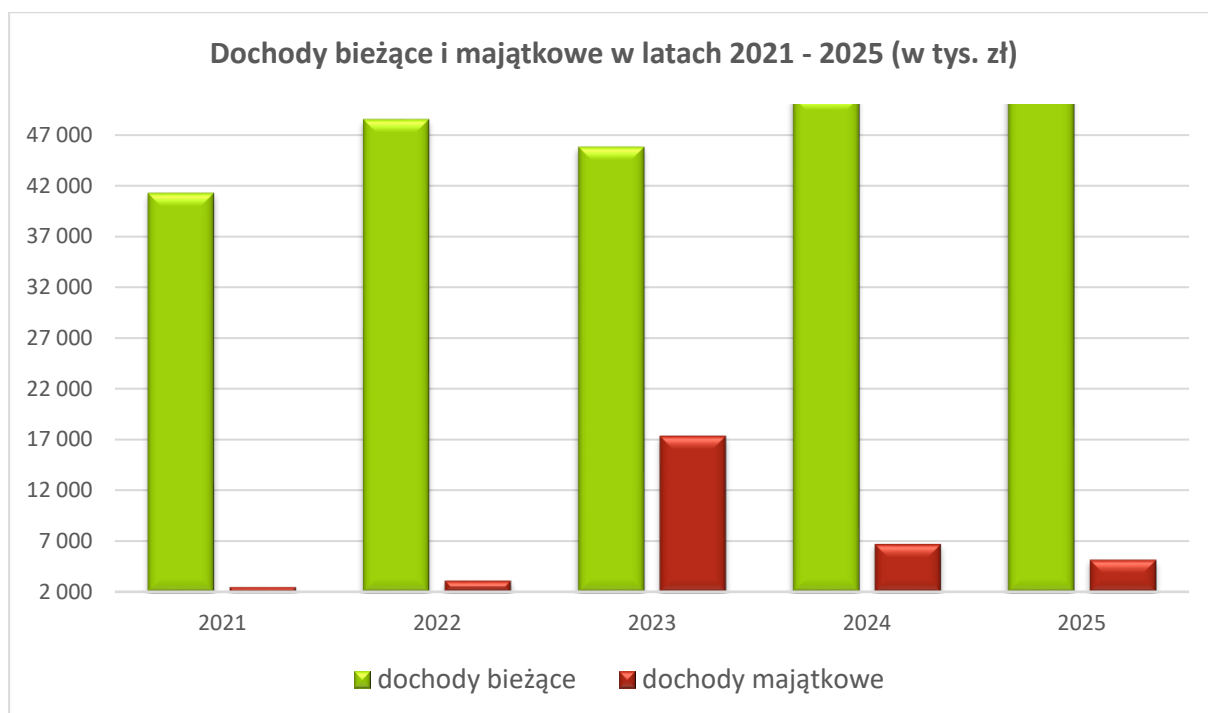
Do najważniejszych źródeł dochodu gminy należały te z działów:

- Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem – 34,4 mln zł, w tym podatek od nieruchomości – 14,4 mln zł.

- Różne rozliczenia (subwencje) – 11,4 mln zł.

Zgodnie z uchwałą budżetową nr IX/51/2024 z dnia 30 grudnia 2024 r. dochody budżetowe przyjęte zostały w wysokości 60 019 541,29 zł. Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2025 dochody wykonano w wysokości 63 282 781,89 zł, co stanowi wzrost o 5% w stosunku do pierwotnego planu.

Wybrane szczegółowe informacje dotyczące dochodów w latach 2021-2025 prezentują poniższe wykresy.

Wykres 2 Dochody bieżące i majątkowe w latach 2021 – 2025**Tabela 42** Dochody bieżące i majątkowe w latach 2021 – 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Dochody bieżące (w tys. zł.)	41 281	48 530	45 816	50 703	58 088
Dochody majątkowe (w tys. zł.)	2 532	3 165	17 351	6 741	5 195

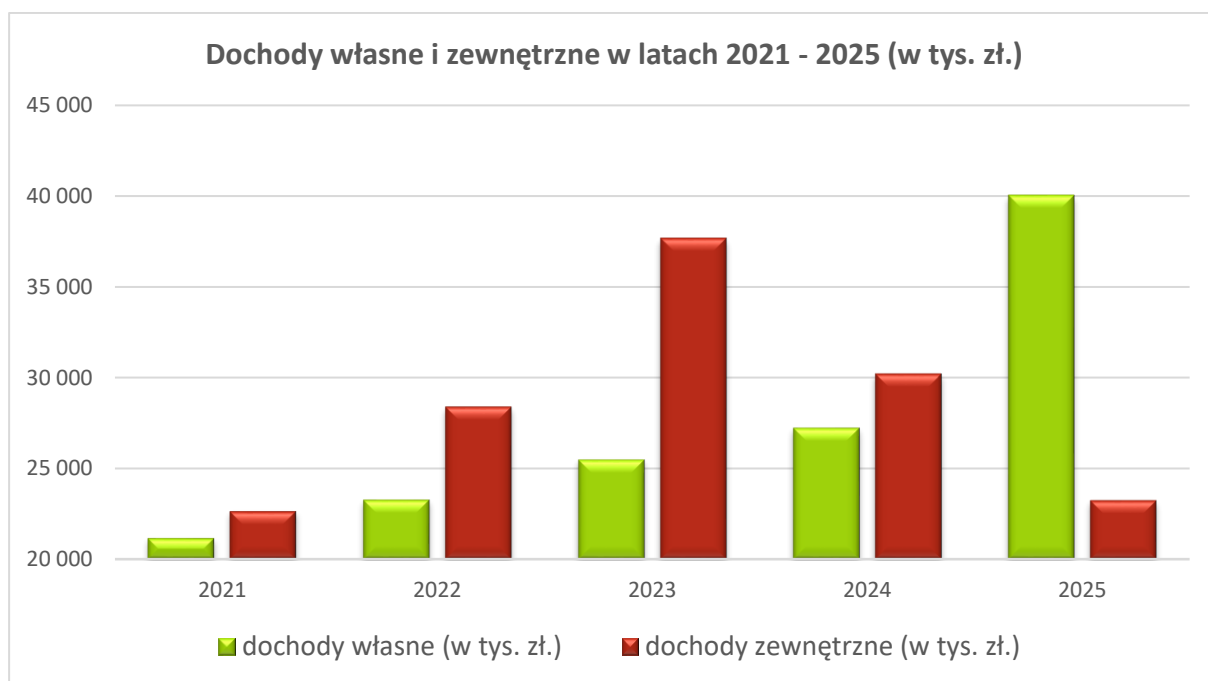
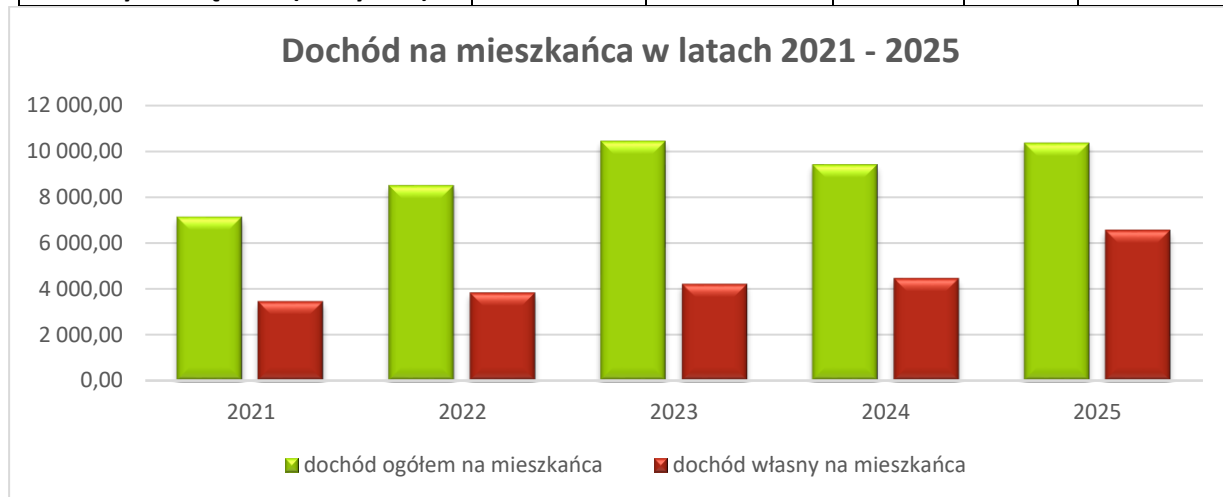
Wykres 3 Dochody własne i zewnętrzne w latach 2021 – 2025

Tabela 43 Dochody własne i zewnętrzne w latach 2021 – 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Dochody własne (w tys. zł.)	21 168	23 288	25 492	27 232	40 036
Dochody zewnętrzne (bw tys. zł.)	22 645	28 407	37 675	30 212	23 246

Wykres 4 Dochód na mieszkańca w latach 2021 – 2025**Tabela 44** Dochód na mieszkańca w latach 2022-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Dochód ogółem na mieszkańca	7 116,02	8 487,08	10 413,23	9 389,37	10 336,95
Dochód własny na mieszkańca	3 437,99	3 823,32	4 202,32	4 451,11	6 539,77

Wydatki gminy

Uchwała budżetowa określa, na jakie cele i w jakiej wysokości przeznaczone zostaną publiczne pieniądze. Najprostszym i intuicyjnym podziałem planowanych i realizowanych wydatków jest klasyfikacja na wydatki bieżące i inwestycyjne (majątkowe).

Wydatki bieżące to te związane z działalnością urzędu i jednostek gminnych, np. domów kultury, utrzymaniem obiektów publicznych, oświetleniem dróg, utrzymaniem czystości itd. Kwoty przeznaczane na ten cel są podobne co roku.

Inaczej jest w przypadku wydatków inwestycyjnych, które mogą się znacznie różnić w poszczególnych latach. Wynika to z liczby i wielkości zaplanowanych projektów budowlanych, co często jest związane z pozyskaniem dodatkowych pieniędzy zewnętrznych, np. unijnych.

Zgodnie z art. 212 i art. 236 ust. 1 i 4 ustawy o finansach publicznych w uchwale budżetowej plan wydatków powinien być przedstawiony z wyodrębnieniem wydatków zaliczonych do odpowiednich działów i rozdziałów klasyfikacji budżetowej (podobnie jak w przypadku dochodów odbywa się według klasyfikacji działów budżetowych, czyli symboli cyfrowych oraz nazw działów będących odpowiednikami symboli klasyfikacji PKD, uregulowanych w rozporządzeniu Ministra Finansów.) z wyodrębnieniem wyraźnego podziału również na wydatki bieżące i majątkowe. W wydatkach bieżących wyodrębnia się w szczególności: wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych, dotacje na zadania bieżące, świadczenia na

rzecz osób fizycznych, wydatki na programy finansowane z udziałem środków europejskich, oraz wydatki na obsługę długu publicznego. Natomiast wydatki majątkowe to: inwestycje, zakupy inwestycyjne, zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Proporcje poszczególnych typów wydatków w 2025 roku prezentuje poniższy wykres.

Wykres 5 Wydatki w 2025 roku

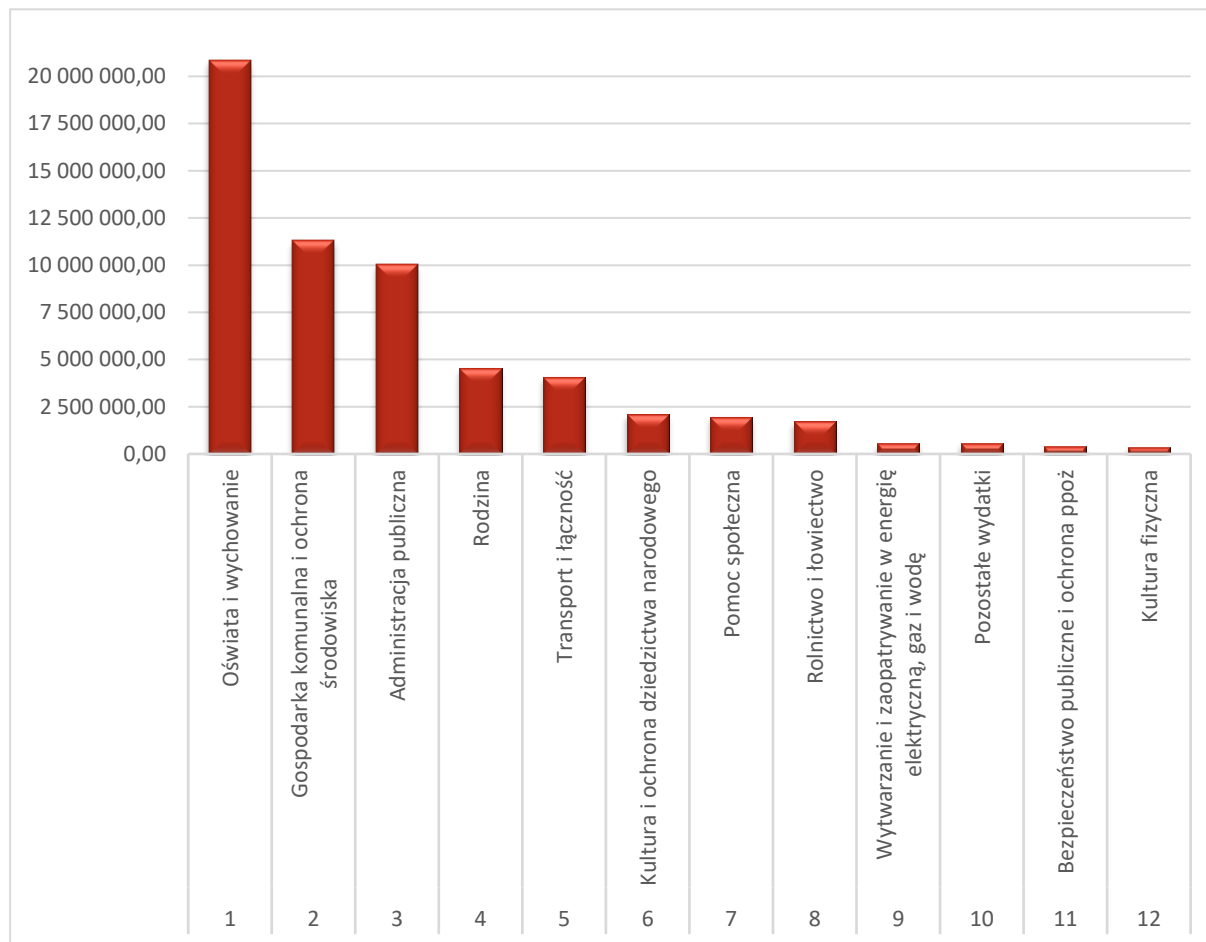

Tabela 45 Wydatki w 2025 roku

Lp.	Dział	Wykonanie 2025	Udział w ogólnej kwocie wydatków (%)
1	Oświata i wychowanie	20 833 811,69	35,7%
2	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	11 307 099,62	19,4%
3	Administracja publiczna	10 043 041,32	17,2%
4	Rodzina	4 518 805,35	7,7%
5	Transport i łączność	4 089 173,47	7,0%
6	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 075 220,02	3,6%
7	Pomoc społeczna	1 962 723,82	3,4%
8	Rolnictwo i łowiectwo	1 714 907,01	2,9%
9	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	561 321,01	1,0%

10	Pozostałe wydatki	553 999,54	0,9%
11	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona ppoż	389 790,64	0,7%
12	Kultura fizyczna	342 027,62	0,6%
	razem	58 391 921,11	100,0%

Trendy budżetowe

Do największych wydatków gminy w 2025 roku należały te z działów:

- Oświata i wychowanie – 20,1 mln zł,
- Gospodarka komunalna – 11,3 mln zł,
- Administracja publiczna – 10,0 mln zł,

Zgodnie z uchwałą budżetową nr IX/51/2024 z dnia 30 grudnia 2024 r. wydatki budżetowe uchwalone zostały w wysokości 66 866 341,29 zł.

Zgodnie ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za rok 2025 wydatki wykonano w wysokości 58 391 921,11 zł, co stanowi spadek o 12,7% w stosunku do pierwotnego planu.

Trendy w dochodach i wydatkach gminy przedstawione zostały na poniższym wykresie

Wykres 6 Dynamika i trendy w zakresie dochodów i wydatków w latach 2021-2025

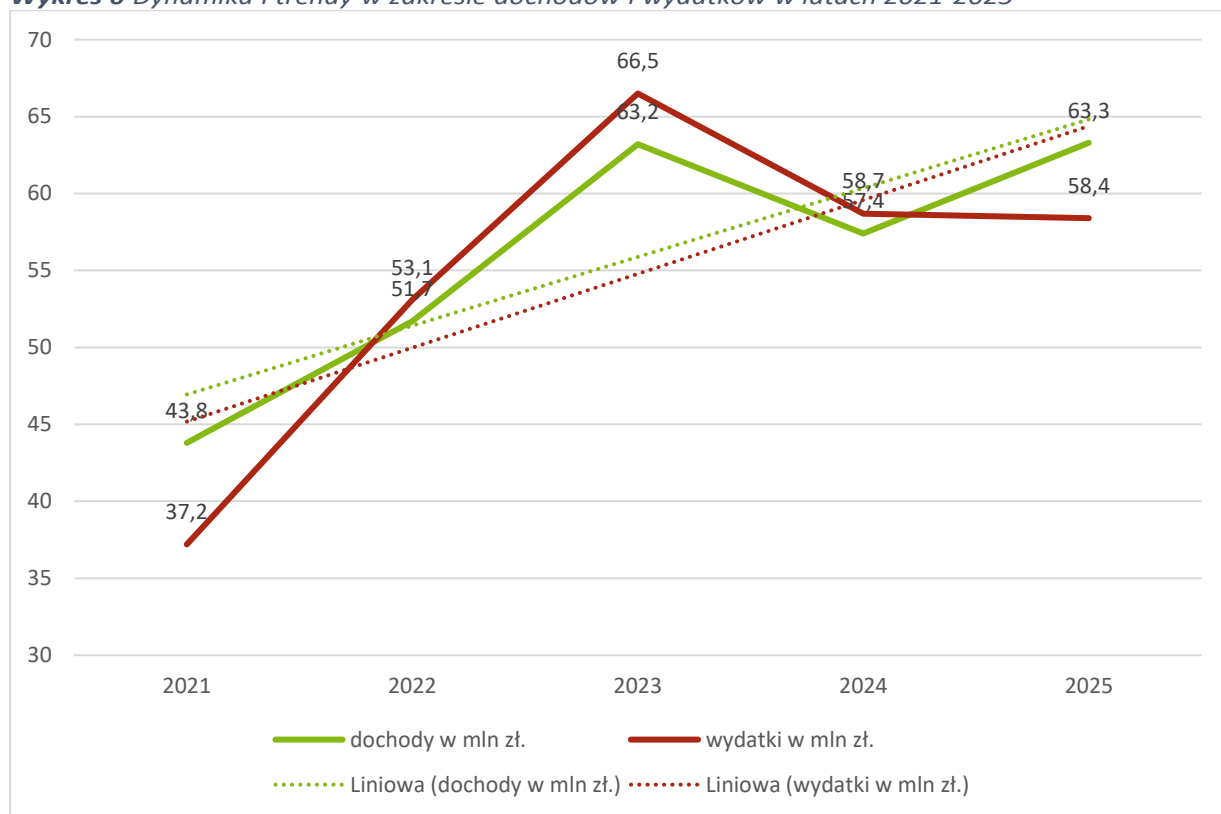

Tabela 46 Dynamika i trendy w zakresie dochodów i wydatków w latach 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Dochody w mln zł.	43,8	51,7	63,2	57,4	63,3
Wydatki w mln zł.	37,2	53,1	66,5	58,7	58,4

Linia zieloną zaznaczono dynamikę dochodów gminy ogółem w milionach złotych w poszczególnych latach. Linia czerwona obrazuje dynamikę wydatków gminy ogółem w milionach złotych w poszczególnych latach. Liniami przerywanymi zaznaczone są logarytmiczne linie trendów dla każdego z parametrów.

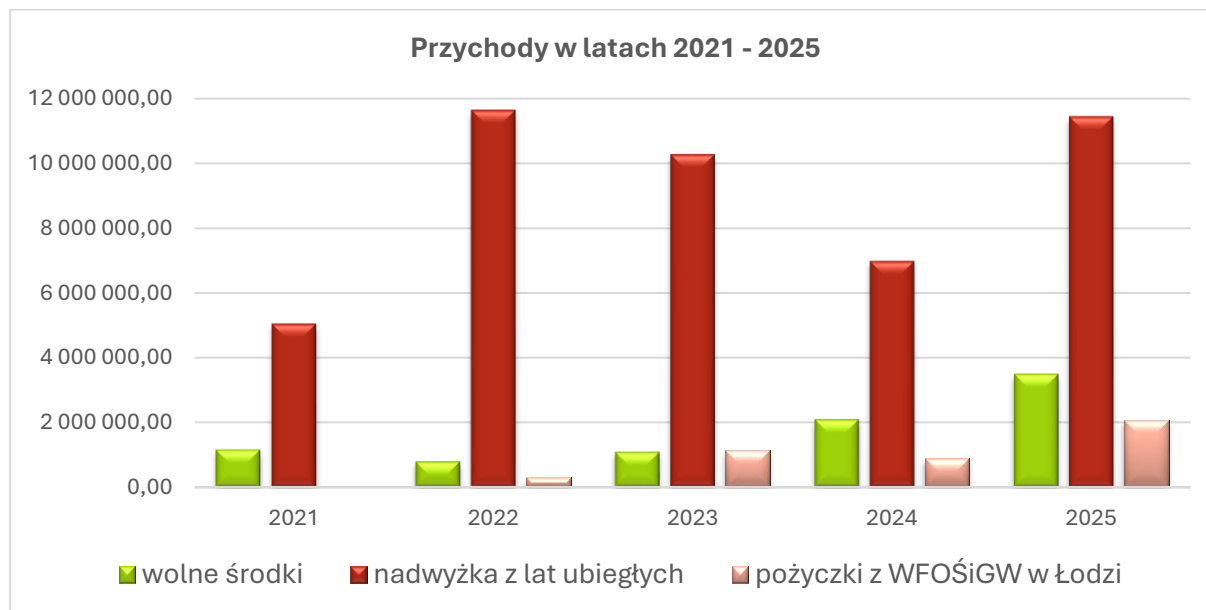
Przychody i rozchody budżetu

W trakcie poprzednich lat budżetowych gmina wypracowała nadwyżkę budżetową przeznaczaną corocznie na pokrycie planowanego deficytu budżetowego. W dyspozycji gminy pozostają również wolne środki uruchamiane w kolejnych latach na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek z WFOŚiGW w Łodzi.

Kolejną grupą przychodów były pozyskane w latach 2022-2025 pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi. Wpływ środków na rachunek gminy na poszczególne zadania prezentuje poniższa tabela.

	2022	2023	2024	2025
Termomodernizacja budynku SP w Szydłowie	299 013,00			
Budowa kanalizacji w miejscowości Żychlin - Brzoza - Kafar - Wola Bykowska – II etap		1 147 000,00		
Budowa kanalizacji w miejscowościach: Olendry, Bąkowiec, Polesie, Majków Mały			893 200,00	646 800,00
Budowa kanalizacji w miejscowościach: Twardostawice, Majków Folwark, Majków Średni				1 435 811,00
Razem	299 013,00	1 147 000,00	893 200,00	2 082 611,00

Strukturę przychodów do dyspozycji gminy w latach 2021-2025 przedstawia poniższy wykres.

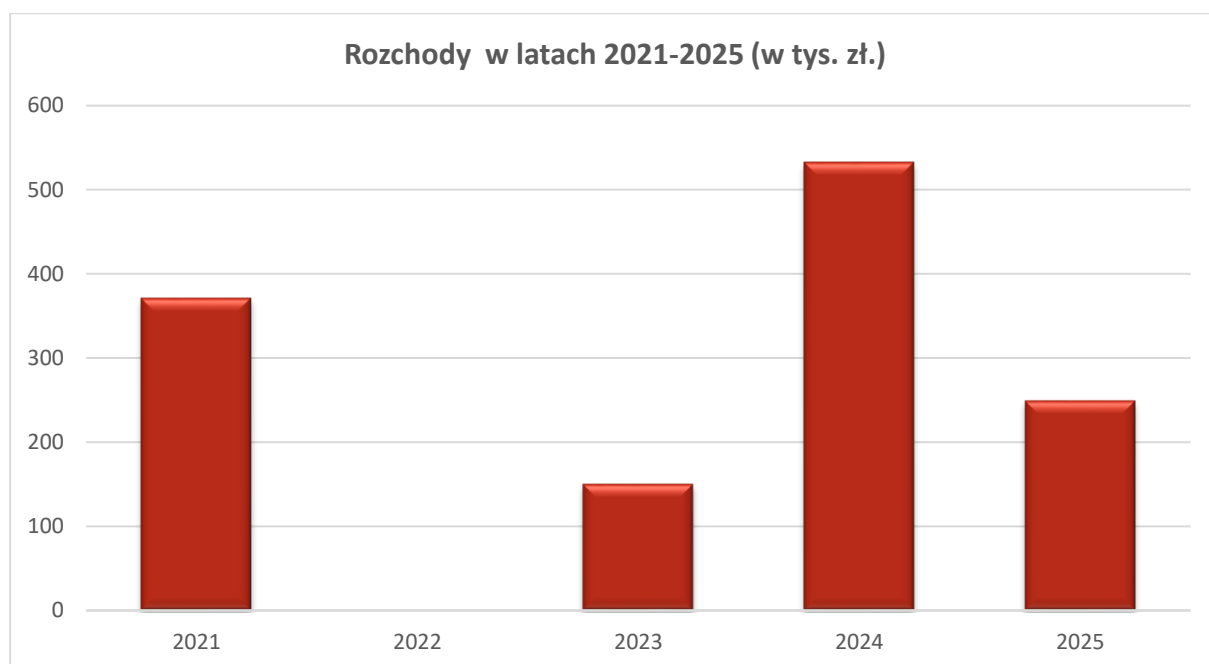
Wykres Przychody w latach 2021-2025

Tabela 47 Przychody w latach 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
wolne środki	1 165 269,36	794 102,40	1 093 115,40	2 090 608,96	3 491 961,00
nadwyżka z lat ubiegłych	5 046 065,11	11 628 797,21	10 267 507,67	6 981 071,01	11 434 931,63
pożyczki z WFOŚiGW w Łodzi	0,00	299 013,00	1 147 000,00	893 200,00	2 082 611,00

Corocznie gmina spłaca terminowo raty pożyczek zaciągniętych w poprzednich latach na podstawie harmonogramów spłat stanowiących załączniki do zawartych umów pożyczek.

Wysokość rocznych spłat w latach 2021-2025 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 8 Rozchody budżetu w latach 2021-2025

Tabela 48 Rozchody budżetu w latach 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Rozchody (w tys. zł.)	371	0	150	532	249

Zadłużenie gminy

Stan zadłużenia gminy na koniec roku budżetowego wyniósł **3 491 961,00 zł.**, z tytułu pożyczek zaciągniętych z WFOŚiGW w Łodzi, w tym:

- na budowę kanalizacji w miejscowościach: Twardosławice, Majków Folwark, Majków Średni – IV etap, w wysokości **1 435 811,00 zł.**,
- na budowę kanalizacji Żychlin – Brzoza - Kafar – Wola Bykowska – II etap, w wysokości **516 150,00 zł.** (kwota warunkowo umorzona na podstawie zawartej umowy umorzenia),
- na budowę kanalizacji w miejscowościach: Olendry, Bąkowiec, Polesie, Majków Mały, w wysokości **1 540 000,00 zł.**

Ponadto w roku budżetowym została ostatecznie umorzona część pożyczki w wys. 794 102,40 zł. zaciągniętej w 2017 r. na budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Kamocin, Papieże, Ostrów.

Stan zadłużenia w latach 2021-2025 prezentuje poniższy wykres.

Wykres 9 Zadłużenie i środki finansowe na spłatę w latach 2021 - 2025

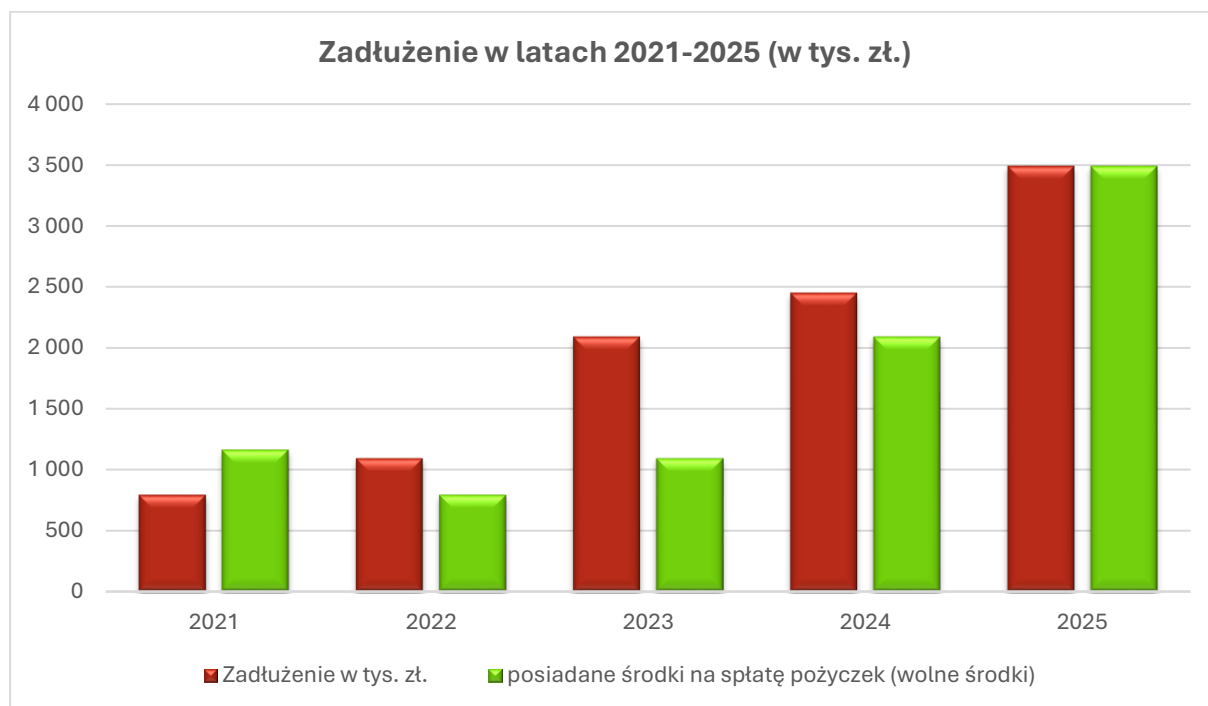

Tabela 49 Zadłużenie i środki finansowe na spłatę w latach 2021 - 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Zadłużenie (w tys. zł.)	794	1 093	2 091	2 452	3 492
Posiadane środki na spłatę pożyczek - wolne środki (w tys. zł.)	1 165	794	1 093	2 091	3 492

Wieloletnia Prognoza Finansowa

Wieloletnia prognoza finansowa to dokument wprowadzony w ustawie z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Stanowi on instrument wieloletniego planu finansowego w jednostkach samorządu terytorialnego. Zawiera m.in. prognozę dochodów, prognozę wydatków, inwestycje, wynik budżetu, przychody oraz rozchody budżetu. Prognoza opracowywana jest w oparciu o źródła dochodów budżetu i czynniki mogące mieć wpływ na ich dynamikę.

Przy planowaniu poziomu dochodów wykorzystuje się najczęściej dane prezentowane przez Ministerstwo Finansów w zakresie kształtowania się PKB. Miernik dochodu narodowego, jest wskaźnikiem w zakresie dochodów własnych gminy przekazywanych z budżetu państwa (gł. subwencje i udziały w podatku dochodowym), dzięki czemu odzwierciedla przewidywany poziom wpływu środków do budżetu gminy.

Wieloletnia prognoza finansowa była w 2025 przedmiotem następujących uchwał Rady Gminy lub zarządzeń Wójta Gminy:

- Uchwała nr IX/50/2024 z dnia 29 grudnia 2025 r.,
- Uchwała nr X/56/2025 z dnia 27 lutego 2025 r.,
- Uchwała nr XI/63/2025 z dnia 26 marca 2025 r.,

- Uchwała nr XII/73/2025 z dnia 30 kwietnia 2025 r.,
- Uchwała nr XIII/77/2025 z dnia 27 maja 2025 r.,
- Uchwała nr XIV/84/2025 z dnia 25 czerwca 2025 r.,
- Uchwała nr XV/89/2025 z dnia września 2025 r.,
- Uchwała nr XVI/92/2025 z dnia 22 października 2025 r.,
- Uchwała nr XVII/99/2025 z dnia 27 listopada 2025 r.,
- Uchwała nr XVIII/106/2025 z dnia 30 grudnia 2025 r.

Horyzont czasowy Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabica w ciągu roku nie uległ zmianie i wg stanu na koniec roku budżetowego obowiązywał na lata 2025-2030. W perspektywie analizowanych trendów budżetu gminy prognoza dochodów i wydatków może zostać uznana za bardzo realistyczną. Jest ona zgodna z długofalowymi liniami trendów dla analizowanych parametrów. Prognoza zawiera zbilansowany model finansów gminy. Potwierdzeniem prawidłowości przeprowadzonych symulacji finansowych zawartych w Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabica na lata 2025-2030 jest uzyskanie pozytywnej opinii organu nadzoru – Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi.

Wydatki na przedsięwzięcia wieloletnie (bieżące i majątkowe) w całym okresie realizacji prezentuje poniższy wykres.

Wykres 10 Wydatki na przedsięwzięcia wieloletnie w latach 2021-2025

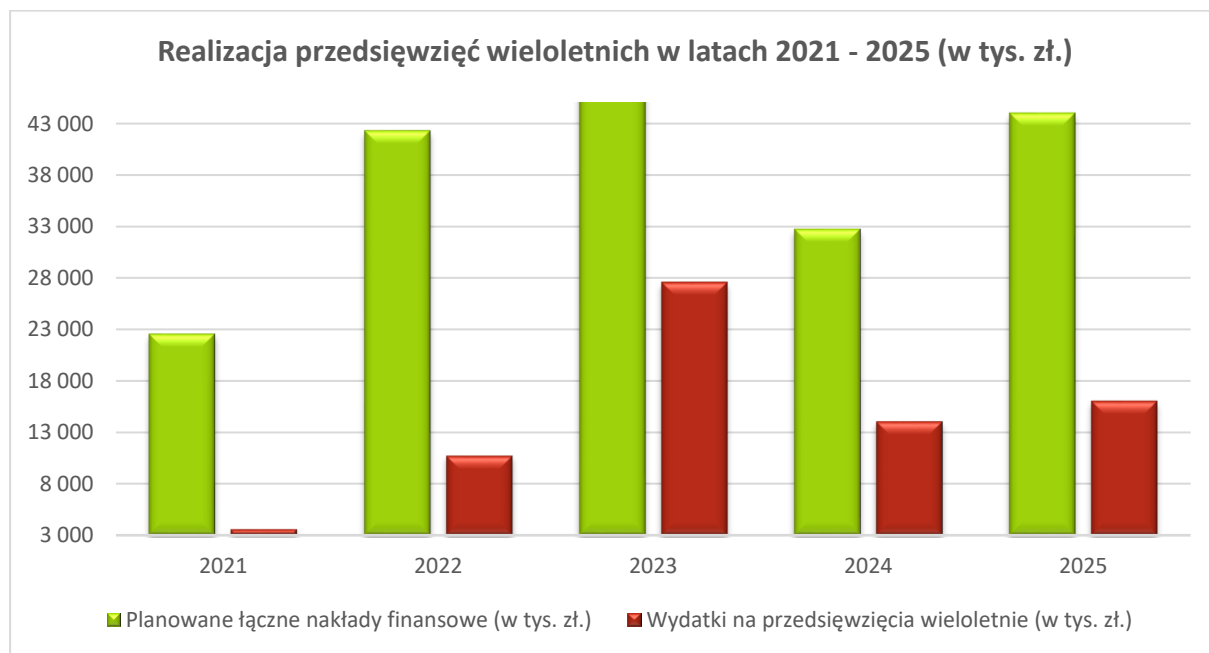

Tabela 50 Wydatki na przedsięwzięcia wieloletnie w latach 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Planowane łączne nakłady finansowe (w tys. zł.)	22 576	42 283	50 169	32 733	44 010
Wydatki na przedsięwzięcia wieloletnie (w tys. zł.)	3 604	10 724	27 553	14 047	16 047

4.2 Pozyskane środki zewnętrzne

Tabela 51 Fundusze zewnętrzne pozyskane w 2025 roku

Dotacje na wydatki majątkowe		
Zadanie	Źródło finansowania	Kwota dofinansowania
Przebudowa drogi gminnej Grabica - Lubonia	Dotacja celowa z budżetu Województwa łódzkiego	383 619,72
Zakup sprzętu komputerowego w ramach projektu "Cyberbezpieczny samorząd"	Środki z budżetu UE	328 003,89
	Środki z budżetu państwa	53 395,98
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Olendry, Bąkowiec, Polesie, Majków Mały	Dotacja z WFOŚiGW w Łodzi	660 000,00
	Środki z Rządowego Funduszu - Polski Ład	3 210 000,00
	Darowizny od mieszkańców	110 200,00
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Twardosławice, Majków Folwark, Majków Średni	Darowizny od mieszkańców	100 920,00
Zakup agregatów prądotwórczych w ramach realizacji programu "Obrona ludności".	Dotacja celowa z budżetu państwa	26 172,00
Budowa świetlicy wiejskiej w Twardosławicach	Dotacja celowa z budżetu Województwa łódzkiego w ramach projektu "Nasze świetlice wiejskie"	200 000,00
Zakup pieca do centralnego ogrzewania do świetlicy wiejskiej w Papieżach	Dotacja celowa z budżetu Województwa łódzkiego w ramach projektu "Sołectwo na plus"	15 000,00
Budowa grilla murowanego wraz z wędzarnią oraz piecem chlebowym dla sołectwa Kafar		15 000,00
Ogrodzenie terenu rekreacyjnego dla sołectwa Lubonia		14 980,00
Zakup garażu dla Sołectwa Dziewuliny		14 911,11
Razem		5 132 202,70

Dotacje na wydatki bieżące		
Zadanie	Źródło finansowania	Kwota dofinansowania
Zimowe utrzymanie dróg powiatowych	Dotacja celowa z Powiatu Piotrkowskiego	20 000,00
Dotacja na renowację pomnika na cmentarzu w Woli Kamockiej	Dotacja celowa z budżetu Województwa łódzkiego	9 800,00
Zakup agregatu, łóżek polowych, śpiworów, fantomów, usługi szkoleniowej w ramach realizacji programu "Obrona ludności"	Dotacja celowa z budżetu państwa	41 889,15
Dotacja na projekt "Cyfrowy uczeń"		15 000,00
Projekt Erasmus realizowany przez ZSP CKU w Szydłowie	Środki z budżetu UE	390 840,71
	Środki z budżetu państwa	31 283,78
Zakup sprzętu w ramach projektu "Cyfrowa Gmina"	Środki z budżetu UE	56 861,18
	Środki z budżetu państwa	7 958,75
Dotacja na projekt "Aktywny Maluch"	Środki z budżetu UE	132 454,50
	Budżet państwa	28 057,50
Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego dla mieszkańców - projekt "Czyste powietrze"	WFOŚiGW w Łodzi	49 763,85
Usuwanie azbestu na terenie gminy		134 845,00
Remont Domu Ludowego w Kamocinku	Dotacja celowa z budżetu Województwa łódzkiego w	15 000,00
Zakup stołów do świetlicy wiejskiej w Majkowie Średnim		14 994,93

Doposażenie kuchni w świetlicy wiejskiej Sołectwo Szydłów Kolonia	ramach projektu "Sołectwo na plus"	15 000,00
Montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej sołectwo Boryszów		15 000,00
Montaż klimatyzacji w świetlicy wiejskiej Sołectwo Majków Mały		15 000,00
Razem		993 749,35
Łączna kwota dofinansowania		6 125 952,05

5 Infrastruktura i inwestycje: inwestycje rozpoczęte w 2025 r., inwestycje zakończone w 2025 r.

Tabela 52 Inwestycje realizowane i zrealizowane w 2025 roku

Inwestycje		
Nazwa inwestycji	Wydatki	Etap inwestycji
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Szydłów i Szydłów Kolonia	29 904,93	Rozpoczęta
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Olendry, Bąkowiec, Polesie, Majków Mały	4 802 860,67	Zakończona
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Twardosławice, Majków Folwark, Majków Średni	3 291 540,88	Rozpoczęta
Budowa kompleksu sportowego Orlik w miejscowości Wola Kamocka	12 000,00	Rozpoczęta
Budowa sieci wodociągowej pomiędzy miejscowościami Olendry - Majków Mały	129 162,60	Zakończona
Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Twardosławice, Majków Mały	69 312,20	Zakończona
Budowa siłowni zewnętrznej na terenie sołectwa Szydłów - Kolonia	6 150,00	Rozpoczęta
Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Rusociny	40 650,41	Zakończona
Przebudowa drogi gminnej Grabica - Lutosławice Szlacheckie	1 357 870,25	Zakończona
Rozbudowa i przebudowa budynku Urzędu Gminy	1 914 227,13	Zakończona
Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowościach Lubonia-Dziwle	46 525,20	Zakończona
Termomodernizacja budynku SP w Woli Kamockiej	95 273,95	Rozpoczęta
Utwardzenie terenu na placu przy garażach w Grabicy	73 800,00	Zakończona
Utwardzenie terenu przy świetlicy wiejskiej w Zaborowie	131 828,82	Zakończona
Wykonanie monitoringu wizyjnego w przedszkolu w Brzozie	14 575,50	Zakończona
Zakup i montaż klimatyzatora dla OSP w Żeroniach	12 792,00	Zakończona
Zakup kserokopiarki dla SP w Woli Kamockiej	15 000,00	Zakończona
Zakup mobilnego agregatów prądotwórczych	29 080,00	Zakończona
Zakup sprzętu komp., usługi, szkolenia, materiały - "Cyberbezpieczny samorząd"	433 408,95	Zakończona
Razem	12 505 963,49	X

Dotacje udzielone na zadania inwestycyjne

Nazwa inwestycji	Kwota dotacji	Etap rozliczenia
Dotacja celowa dla OSP Lubanów na zadanie "Wsparcie ochrony osobistej strażaków OSP oraz system łączności"	4 800,00	Rozliczona
Dotacja celowa na zakup działki dla OSP Krzepczów	50 000,00	Rozliczona
Dotacje celowe na wymianę źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i lokalach mieszkalnych	94 865,87	Rozliczona
Dotacje celowe na przydomowe oczyszczalnie ścieków dla mieszkańców	50 000,00	Rozliczona
Pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla Powiatu Piotrkowskiego na przebudowę drogi powiatowej NR 1916E w miejscowości Zaborów	244 387,70	Rozliczona

Pomoc finansowa w formie dotacji celowej dla Powiatu Piotrkowskiego na przebudowę drogi powiatowej nr 1906E w Dziewulinach	130 878,92	Rozliczona
Razem	574 932,49	x

Inwestycje realizowane w ramach funduszu sołectkiego

Nazwa inwestycji	Wydatki	Etap inwestycji
FS Polesie Zakup traktora ogrodowego wraz z osprzętem	20 000,00	Zakończona
FS Boryszów Instalacja ogrzewania w świetlicy wiejskiej w miejscowości Boryszów	31 000,00	Zakończona
FS Cisowa Zakup wraz z montażem bramy ogrodzeniowej	12 000,00	Zakończona
FS Dziewuliny Urządzenie placu zabaw i siłowni zewnętrznej dla dzieci w miejscowości Dziewuliny	22 140,00	Zakończona
FS Grabica Utwardzenie terenu przy altanie ogrodowej	2 911,12	Zakończona
FS Kafar Oświetlenie terenu rekreacyjnego	2 300,00	Zakończona
FS Krzeczów Utwardzenie terenu pod altanę ogrodową	6 730,73	Zakończona
FS Krzeczów Zakup traktora ogrodowego dla sołectwa Krzeczów	16 000,00	Zakończona
FS Lubanów Wykonanie dokumentacji projektowej poszerzenia i utwardzenia pobocza drogi na terenie Sołectwa	20 432,00	Rozpoczęta
FS Ostrów Zakup i montaż systemu selektywnego alarmowania	14 760,00	Zakończona
FS Rusociny Utwardzenie placu przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Rusociny	27 500,00	Zakończona
FS Twardosławice Oświetlenie terenu rekreacyjnego na terenie sołectwa Twardosławice	1 361,61	Zakończona
FS Twardosławice Zakup traktora ogrodowego oraz kosy spalinowej	17 990,00	Zakończona
FS Zaborów Utwardzenie terenu przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Zaborów	12 000,00	Zakończona
Razem	207 125,46	x

Inwestycje realizowane w ramach projektów: "Sołectwo na plus" oraz "Nasze świetlice wiejskie"

Nazwa inwestycji	Wydatki	Etap inwestycji
Budowa grilla murowanego wraz z wędzarnią oraz piecem chlebowym dla Sołectwa Kafar	15 000,00	Zakończona
Ogrodzenie terenu rekreacyjnego dla Sołectwa Lubonia	14 980,00	Zakończona
Zakup pieca do centralnego ogrzewania do świetlicy wiejskiej w Papieżach	16 500,00	Zakończona
Zakup garażu w ramach projektu „Bezpieczne składowanie sprzętów sportowych i rekreacyjnych” w Dziewulinach	14 911,11	Zakończona
Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Twardosławice	346 080,13	Rozpoczęta
Razem	407 471,24	x

Łączna kwota wydatków inwestycyjnych	13 695 492,68
---	----------------------

6 Działania samorządu w obszarze środowiska

Gmina Grabica realizuje założenia wynikające bezpośrednio z przyjętych dokumentów strategicznych. W 2025 roku Rada Gminy przyjęła Program Ochrony Środowiska na lata 2025-2028 z perspektywą do 2032 r. Podstawowym celem Programu jest poprawa stanu i ochrona środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego. W 2025 r. realizowano zadania wskazane w programie.

Tabela 53 Realizacja Programu Ochrony Środowiska

Cel	Zadanie	Realizacja w 2025 r.
Poprawa jakości powietrza	Udzielenie dotacji celowej na trwałą likwidację ogrzewania węglowego i zastąpienie go proekologicznymi systemami grzewczymi	Udzielono 14 dotacji
	Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego programu Czyste powietrze	Złożono 6 wniosków
Zasoby przyrodnicze	Utrzymanie i rozwój terenów zieleni	Nasadzono 75 drzew
		Utrzymywano 6,44 ha terenów zieleni w parkach
Gospodarka wodno-ściekowa	Udzielenie dotacji na utrzymywanie urządzeń wodnych – rowów melioracyjnych	8,42 km
	Budowa kanalizacji sanitarnej	10,92 km
	Wsparcie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków	5 szt.
	Kontrole gospodarstw domowych w zakresie gospodarowania ściekami	345 szt.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	179,67 t
	Edukacja ekologiczna	1 szt.
Zagrożenie hałasem	Modernizacja dróg w tym ich przebudowa i remonty cząstkowe	5,24 km
Zagrożenia poważnymi awariami	Poprawa bezpieczeństwa na terenie gminy poprzez walkę z konkretnymi rodzajami zagrożeń	Wyposażenie w sprzęt przeciwpożarowy i utrzymanie gotowości bojowej Ochotniczych Straży Pożarnych

Ochrona środowiska na terenie gminy Grabica oparta jest również o przeprowadzanie ocen oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć na środowisko i wydawanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzji i zgłoszeń na usunięcie drzew. W raportowanym roku dokumenty dotyczące tych zagadnień to:

- a) wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – 9,
- b) decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć – 5,
- c) wnioski o wydanie zezwolenia na wycinkę drzew – 43,
- d) decyzje w sprawie wydania zezwolenia na wycinkę drzew – 35,
- e) zgłoszenia usunięcia drzew - 86.

Na terenie gminy Grabica obowiązuje również Regulamin utrzymania czystości i porządku. W myśl zapisów Regulaminu mieszkańcy zobowiązani są do utrzymywania czystości oraz właściwego stanu sanitarno-higienicznego na terenie posiadanych nieruchomości. Powyższe realizowane jest m.in. poprzez wyposażenie nieruchomości w urządzenia służące do zbierania odpadów komunalnych, tj. worki i pojemniki oraz utrzymywanie ich w odpowiednim stanie, przyłączania nieruchomości do funkcjonującej sieci kanalizacyjnej, gromadzenie nieczystości ciekłych w zbiornikach bezodpływowych, oddzielne gromadzenie ścieków bytowych oraz gnojowicy. Dodatkowo mieszkańców gminy zobligowano do utrzymywania w odpowiednim stanie sanitarnym miejsc, w których stoją pojemniki na odpady, dbałości o chodniki położone wzdłuż nieruchomości wraz z usuwaniem gałęzi drzew i krzewów, usuwania ze ścian posiadanych nieruchomości materiałów reklamowych umieszczonych tam wbrew przepisom obowiązującego prawa oraz utrzymywania rowów odwadniających w stanie drożności. Określono również konieczność drobnych napraw aut na terenie nieruchomości w wyznaczonych do tego celach.

Mieszkańcy zobowiązani są także do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W Regulaminie określone również zostały zasady związane z posiadaniem zwierząt domowych oraz utrzymaniem zwierząt gospodarskich.

W 2025 roku na terenie gminy realizowane były demontaż, usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. Z terenu 44 posesji odebrano łącznie 179,67 ton odpadów. Realizacja zadania była dofinansowana ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. Kontynuacja zadań została zaplanowana na rok 2026.

Udzielono dotacji Gminnej Spółce Wodnej w Grabicy w kwocie 110 000,00 zł na wykonanie udrożnienia rowów melioracyjnych na terenie gminy Grabica (udrożniono 8420 mb rowów melioracyjnych).

Zapewniono opiekę bezdomnym zwierzętom. Według stanu na koniec 2025 r. w schronisku dla zwierząt w Bełchatowie znajdowało się 18 psów.

Wykonano pomiary i analizy ścieków z gminnej oczyszczalni ścieków w Grabicy, wyniki badań przekazane zostały do odpowiednich organów.

Sporządzono informacje o zakresie korzystania ze środowiska i wniesiono opłaty za usługi wodne.

Zapewniono odbiór padłych zwierząt z terenów gminnych oraz zapewniono całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt na terenie gminy.

Dokonano usunięcia drzew z terenów gminnych, dokonano nasadzeń zastępczych drzew i przeprowadzono prace związane z utrzymaniem zieleni (pielenie, koszenie) w parkach zabytkowych.

7 Podsumowanie

Niniejszy raport o stanie gminy Grabica stanowi podsumowanie działań samorządu w obszarach związanych z realizacją zadań własnych, zleconych i powierzonych w 2025 r. Jest to jednocześnie dokument prezentujący te wymiary rozwoju lokalnej społeczności, które mogą stanowić o kierunkach rozwoju w przyszłych latach, szczególnie w związku z realizacją obowiązującej Strategii Rozwoju Gminy Grabica na lata 2023 – 2030 i innych wdrażanych planów oraz programów.

Do głównych atutów gminy należy zaliczyć przede wszystkim:

1. nieustanny rozwój sektora rolniczego,
2. osiąganym wymagania związane z poziomem recyklingu oraz działania podejmowane przez samorząd na rzecz ochrony środowiska naturalnego,
3. dużą ilość realizowanych inwestycji, również przy wsparciu zewnętrznych środków finansowych,
4. rosnącą wartość majątkową mienia, co związane jest z podejmowanymi inwestycjami oraz bieżącymi pracami nad utrzymaniem gminnej infrastruktury.

Wszelkie podejmowane w gminie Grabica działania stanowią odpowiedź na potrzeby i oczekiwania mieszkańców, co w dużej mierze realizowane jest poprzez przedsięwzięcia podejmowane w ramach funduszu sołeckiego. Zjawiska te sprawiają, że gmina Grabica może budować swoją przewagę konkurencyjną, jako dobre miejsce do życia dla mieszkańców oraz dysponujące atrakcyjnymi walorami środowiskowymi.